Ն. 2691 — 1894 ՄԱՅԻՍ 7 ՇՈՒՐԱՄԱ ԷՐԹՈՒՍԻ — 1311 ԶԻԼԳԱՏԻ 13 — ՕՆՈՒՆՃԸ ՄԻՆԷ

20 ԿՈՊԵԿ

ՀԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԿՈՊԵԿ

ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՒՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԱՊՈՆԷ ԳԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 ամիս	6 ամիս	3 ամիս
ՍԹԱՄՊՈՒԼ	140 ղ.	70 ղ.	40 ղ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէջիտիէ 20 գրուշան

(صاحب امتیاز: جیوملکیان)

ԵՒՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

جريدهٔ شرقيه

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՅԱԹԼԱՐԸ

Վեցեմի, Շնչի վէ Յիւնսի սահիպէ	ղ. 5
Միւնթէհա սահիպէ 11ի 10ք. հա.	» 3

Մէվասանը նաֆիսայա տաիր պէնտէր մէճմանէն գազանչ օլունանաք վէ տէրճ օլունմայան էվրաք իտատ օլունմայանաք

Իտարէխանէսի Սթամպօլտա Գալաթա Սալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 ճիվէլէկեան մաթպասասընտա տբր։ Քեազիֆէի մէվասա հաղգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ մուրատսաղ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Իթալիանըն Թէհէրան սէֆիրի՝ Բօմասան պտրզը պիր էմրէ իմթիսալ իտէրէք, էկէր 15 կիւնէ դասար պիր Իթալիայընդն Իրան հիւքիւմէթինէն ալաճաղը օլան մէպալղ թէէպկէտ օլունմազ իսէ՝ բասքընթալարընը արզպ միւնասէպութը տիւլօմաթիզբէյէսինի գամ իտէնկինի Իրան խարճէրէյէ նէգարէթինէ իչար իթմիշ իսէ տէ, Իրան հիւքիւմէթի՝ պունա գաթան մուվաֆագաթ իթմէտիկինտէն, Իթալիա սէֆիրի միւնասէպութը միւնգաթի օլտուրընը բէսմէն իչար իտէրէք, Թէհէրանան միւֆարէգաթ իթմէք իչին ինճրտի թէտարիքեանա թէչէպպիւս էյլէմիշ տիր։

Գու հավատիսի Լօնտրաադի Թայմս նէշր իթմիշ օլուպ, հայ պու քի Վիէննաադի Նայէ Ֆրայէ Բլէսէ կազէթասը՝ նէշրիյաթը մէդգիւրէյի թէզգիպ եօլու պէր վէճոր ամէր պիր ֆգրա նէշր իթմիշ տիր։

«Իթալիանըն Թէհէրան սէֆիրի՝ չէհրը մէդգիւրէն հարէքէթ իթմէք իւզրէ պուլընըյօր. միւարէյէյի՝ մունթազամ պիր մէկզունիյէթլէ թէհրանտան միւֆարէգաթ իտէրէք, Իթալիա մէնֆիիինին հրմայէ վէ մուհաֆազասընը Ալեքսանիա սէֆարէթինէ թէվտի իտէճէք տիր։

«Իշպու միւֆարէգաթըն Իթալիա իլէ Իրան արասընտաքի միւնասէպութը տիրլօմաթիզբէյէնին միւնգաթի օլմասընա պիր նիշանէթ օլտուղընը Թայմս իլան իթմիշ իսէ տէ, պունդն ասլ ու էսասը եօք տբր։ Աժանս Սթէֆանի նամ թէլէկրաֆ գուզքանէսաը՝ պու հավատիսի սուրէթը գամիկէտ թէզգիպ իթմիշ, վէ իւքի հիւքիւմէթ արասընտա հիչ պիր միւնազասա օլմասընընը իլավէ մաւիսամ էյլէմիշ տիր։ Օյսա օլսա, մուալլագ պիր քիւչիւք մատտէ մէվճուտ օլուպ, պու տա պիր Իթալիայընընն մաթրուսպաթը մատտէսի իսէ տէ, էհէմմիյէթսիզ պիր չէյ օլտուղընտան, պիր միւնազասա վէսիլէ օլամազ։»

———

Բուսիա սէվլէթինին Տէրսաատէթէ պիր ասարը աթիլա մէքթէպի քիւչատ իտէճէկի պունտան էվվէլ եազըլմըշ իսի Մէքթէպը մէդգիւրընն քիւչատը՝ սուրէթը գամիկէտ գարարլաշընընը օլմաղա, միւարիյէթինէ թային օլունան Մ. Իւսքէնաքի եազընտա չէհրիմիզ վիրուա իտուպ, թէարիսաթա միւալչէթի օլունաճաք տբր։

Նէշր օլունան պիր սթաթիսթիգտէն անլաշըլընընը կէօրէ, Եունանիսթան էհալիսինին 43,138ի զըրաաթ, 67,690ը պաղէրլըգ, 72,905ի չօպանլըգ, 64,211ի սենայի միւխթէլիֆէ, 43,103ի թիճարէթի, 74,876ը թիճճար եազըճըլընը վէ մէմուրլընը, 31,321ի խըտմէթքեարլըգ, 15,735ի ֆիւնուն, 12,109ը մէմուրիյէթ, 10,159ը բահչալիք, 21,832սի կէմիճիլիք իլէ մէշղուլ օլմագտա իմշէր։

ՏԱԽԻԼԻՕԷ

Զաթը հաղրէթը Շէհրիյարի Սէլամլըգ ալայընը տիւն Համիտէյ ճամիսինտէ իճրա պույուրմըշլար տբր։

Բէսմը մէդգիւրը թէմաչա իթմէք իւզրէ տարիրէի մախսուսէտ Տէրսաատէթի Պէճիգա սէֆիրի Մ. Նէէթ, մատամաը վէ պաշ թէրճէմանը, ինկիլիթէրա սէֆիրի վէ մատամաը, վէ բէֆիզլէրի վէ սէֆարէթ ամաչէ միլիթէրի, Սրպիա սէֆիրը հէտիտի Մ. Վլատան Եօրկէվիչ, պաշ թէրճէմանը վէ բէֆիզլէրի, Հօլանդա սէֆիրի վէ պաշ թէրճէմանը, Գրէքի Լիսնէ պանդասը միւտիրի Մ. Լըմուան, Թէնպէքի Բէժիսի միւտիրի Մ. Զօկէպ, Ֆրանսա երպապը գալէմինտէն Մ. Բիէր Լօթի վէ սաիր պաղը մէմուրիյը սէֆարէթ իլէ 125 եճնէպի միւթէպէրանը հաղը պուլընըպ, պունլարտան պաղբլարը հաղգընտա պէրվասընթա իլթիֆաթը Շէհրիյարի երզան պույրըլմըշ տբր։

Բէսմի։—Տիւնքի ճումատա կիւնիւ Սէլամլըգ բէսմը ալիսնէն սոնրա, շայան պույրբան միւսատաէի Սէնիյէի հազրէթը Բատիշահի իւզէրինէ, Պէճիգա սէֆիրի էսալ. Մ. Նիյէթ ճէնապէրի սուրէթը դայրը բէսմիյէտ հուզուր չէվքէթմէվֆուրը հազրէթը Թաճատարիտէ շէրէֆը մէսուլա նակլ օլմըշ տբր։

—Շէհրիմիզտէ պուլունմագտա օլան պաղը Բուս միւթէպէրընը՝ չէրէֆսատը օլան միւսատէի Սէնիյէ մուճիպինճէ, եավէրանը հաղրէթը Բատիշահիտէն վէ սիվարի եկզպաշլարընընան Հիւսնիւ պէյ բէֆագաթբյա, էվվէլքի կիւն Ցօլմա Պաղչէ, Պէյլերպէյի վէ Թօքգաբու սահիլ սէրայը Հիւմայունլարընը սէյր ու թէմաշա էյլէմիշլերիր։

—Պիճիւմէ հրքզ իւս սրհհէ գաիտէլերինէ մուվաֆրզ օրմագ իւզրէ չէհրիմիպտէ չամաշըր եզամաղա մախսուս օլարագ պիր պինա ինշասը իչին պաղ էրմէնի թիւճճարլարը թարաֆընտան Շէհր Էմանէթինտէն միւսատէ թալեպ օլունմըշ տբր։ Բէյֆիյէթ՝ Էմանէթը միւչսրէլէյհաճա էսասէն գապրլ օլունմըշ իսէ տէ, պու մատտէ՝ Շուբար Տէվլէթէ հէվալէ օլունըպ, օլ պապատ ճէրէյան իտէն միւգաքէրէ նէլթիյէճէսինտէ, պէօյլէ պիր իմթիյազ իթասը թասվիպ իտիրմէմիշ, վէ եաընընզ 10 սէնէ իչին բուխսաթ իթասըյլա հիւքիւմէթը Սէնիյէճէ տիկէր սուրէթլէ գօլայլըգլար կէօսթէրիրմէսի գարարլաշընընը ըմրմշ տբր։ Գու պապատ թանգիմ օլընան մազպաթա՝ մագամը Սատարէթէ թագտիմ գըլընմըշ տբր։

—Թունանընն Սիւնէթ ճիհէթինտէքի գանալը բէսմը քիւչատընտա հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան հազրը պուլընմագ իւզրէ, Գուքրէշ Օսմանը սէֆիրի վէքիլի սատ. Շէմսէտտին պէյ հազրէթլերի մէմուր իտիլէրէք, միրը միւշարէյէյհ՝ մահալը մէգքիւրէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

—Տէվլէթը Ալիյէ իլէ էճնէպի տէվլէթլէր պէյնինտէ թիճարէթ ահտնամէլերի ագաը իչին միւգաքէրէ իճրասընա մէմուր օլան գօմիսիօն ազալարընան Գուլամճեան ալմուք. Պետրոս էֆ. հազրէթլերի՝ եվվէլքի կիւն Բուսումամթ Լմանէթինտէ տէվլ. Բաիք բաշա հազրէթլերինին թահթը ըկյասէթինտէ պուլանան թիճարէթ թարիֆալարը գօմիսիօնընտա հազը պուլընըպ, մէգքիւր թարիֆալարին մէվգրի իճրայէ վազընտա զուհուր իտէն միւշքիլաթը ըէֆի իչին պաղը իյզահաթ իթա իթմիշ տիր։

—Ճէկալարը Պահրը Սէֆիտ վալիսի տէվլ. Ապէտին բաշա հազրէթլերինին մախսուսը օլուպ մէճիսը ըուսումիյէ ազասընտան պուլանան Բաիլա պէյ՝ ահվալը սրհհիյէսինէ մէպնի 4 այ մէէզունիյէթլէ Բատասա ազիմէթ իթմիշ տիր։

—Կէչէն ապրիլ այը զարֆընտա, Տէրսաատէթի վէ ճիվարընտա վուգու պույան ումում՝ վէֆիյաթ տէֆթէրլերի՝ Սրհհիյէ իտարէսի թարաֆընտան Տալիլիյէ ինէզարէթինէ, վէ մէգքիւր այ զարֆընտա միւթէգաիւտ վէ մասդուլ մէմուրլարտան վէֆաթ իտէնլերին Եամիսինի միւպէյյին տէֆթէր տալի՝ սիճիլը ահվալ ըկյասէթինէ կէօնտերիրմիշ տիր։

—Տիւն Եունան սէֆիրի բրէնս Մավրօգօրտաթօ՝ Ֆէնէրէ ազիմէթլէ, Բում Բաթրիգ ռիւթ. Նէոֆիթօս էֆ. հազրէթլերիյլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

—Բում Բաթրիգ էֆ. հազրէթլերի Սինոդ մէճլիսի ազասըյլա պիրլիքտէ եաբըն Պալըգը մանասթիրը քիլիսէսինտէ Ս. Պատարագ թագտիս իտէճէք, պատէհու խասթանէ վէ էյթամխանէ վէ սաիր խայրաթխանէլերի կէզճէճէք տիր։

—Բուսիա վէլիհատարընն ուէմմը մախսուսը վէրատէթի օրմագ միւնասէպէթիյլէ տիւն սապահ Բուսիա սէֆարէթխանէսի քիլիսէսինտէ պիր թէչէքքիւր տուվասը գրատաթ օլընըպ, պունտան սէֆիր Մ. Նէլիսօֆ իլէ մէմուրիյը սէֆարէթ վէ սէֆարէթխանէ մայէթ վարօրը գապլթանը հազը պուլընմըշլար տբր։

—Բարիզ Օսմանը սէֆիրի տէվլ. Էսատ բաշա հազրէթլերինին ահվալը արհհիյէսի կիւնանէն կիւնէ էյլէյէմէքտէ օլտուղը՝ Բարիզտէն իչար օլունըյօր։

—Պապը Ալի չէհպէնտէր գալէմի միւտիրի սատ. Աթա պէյ հազրէթլերինէ՝ կէչէն կիւն մահալը մէմուրիյէթինտէ պուլընտըզը սըրատա նիւզուլ իսապէթ իտուպ, տէրհալ խանէսինէ՝ նագլ օլունմըշ, վէ իճրա օլընան թէտավի նէթիճէսինտէ, միւշարէյէյհ՝ խասմալըզընն վէխամէթինի սավուշտրմըշ տբր։

—Էնգարէտէ թիֆթիք քէչիլերի եէթիշտիրմէք իչին պիր չիֆթիք վէ պիր տէ նիւմունէ թարլաաը թէէսիսի իչին լազըմ կէլէն մանամէլաթը գամիյէյի էյֆա իթմէք իչին, Զըրատաթ միւտիրի սատ. Երամ էֆ. հազրէթլերի եազընտա էնգարէյէ կիտէճէք տիր։

—Իսթիյասաթը վազրասընտան տօլայը թահմը թէվգիֆէ ալընըպ 3 այտան պէրու իսթիյաթատան մէն օլունան 3ինճի (Մանասթիր) օրտուի Հիւմայուն վէզնէ միւտիրի Եասէֆ էֆ. Նին հիսապարընը թէտգիգ իթմէք իւզրէ թէէքիլ օլունան գօմիսիոն թարաֆընտան չիմահէյ գատար 8000 լիրալըգ պիր իսթիլաս քէշֆ օլունմըշ տբր։

Իչտէ զիմէտխալ օլան տիկէր պաղը քէսանընն տախի մէյտանա չը գարբըլճաղը մէմուլ տբր։

—Իզմիտ սանճաղընա թապի կէյվէ գազասընընն Օրթաքէօյ գարիյէսինտէ մէսահէն սաթհիյէսի 506 ճերիպտէն իպարէթ օլան պաղը մատէնինին 99 սէնէ միւտտէթլէ Տատեան Տրգատ վէ Տիօնիս Բարատօբուլու էֆ. լերէ իհայէսի՝ Օրման, Մեատին վէ Զըրատաթ նէգարէթինճէ մուգարրեր պուլընմըշ տբր։

—Մանէնէրին պէյանընա կէօրէ, Բատոս խախամպաշըսընընն նասպ ու թայլինի հագգընտա մահալի եահուտի էհալիսի պէյնինտէ նիֆագ պուհուր իթմիկինտէն, Տէրսաատէթ խախամպաշը վէքիլի՝ վազը օլան ինթիխապը ֆէսխ, վէ պիր տիկերինի խախամպաշը նասպ իթմիկինի Պապը Ալիյէ իշար էյլէմիշ տիր։

—Անասրլ Ֆրանսըզ օլուպ, պունտան 3 սէնէ մուգատատէմ արզուի վիճանիսիյէ իհմիտա իտէն (տինը իսլամիյէյի գապլ իթմէք) վէ Մէքթէպը Սուլթանի միւպասսրրարընտան պուլընան ճէմալ էֆ.Նին Մէարիֆ նէզարէթի թարաֆընտան մէքթէպը մէզքիւր ժիմնասթիգ մուալիմի մուավինիկինի թային վէ պու սուրէթլէ թէսրիր պուլրրմրշ օլտուղը իչիսիմիշ տիր։ (Թ-ըէ)

—Արապալարընը ֆէվգէլատէ պիր սիւրթլա գօյտուրարագ բէք չօգ միւսատէմէլերէ սէպկիյէթ վէրէն արապաճըլարը՝ չէտիւն տիւչարը միճաղաթ օլաճագլարընը պիլիպէյան, պատէմա պու կիպի եօլսըզ ազալար մահալ գալմամագ իւզրէ քէնտիլերինէ նաահմաթը լազմէ հուր իտէն հարիգատէ միւհթէրէգ օլան էրպիսէճի տիւքքեանընընն պիինասը՝ Ինկիլիզ Իմէյտ սիկուրթա գումբանեասընա պիր բիվայէթտէ 300, վէ տիկէր պիր բիվայէթտա 600 լիրա գըյմէթլէ սիկուրթալը իմիշ։ Եանկընընն էսպապը զուհուրի հագգընտա զապլթաճա թէտգիգաթա իպթիսար օլունմըշ տբր։

Բէնճէնպահ կիւնքի Նիւսսէմիզատէ պէյան օլընտրընը իւզրէ, 37 Ամերիգալը ասհապը սերվէթի համիլ օլան տէմիր եօլ գաթարը մախսուսը՝ Բէյթատան պու սապահ Սիրքէճի սթասիօնընա միւվասէլէթ իտէրէք, մումիիյհիմին քեաֆիէսի լանտօ արապարընընա ըաքիպէն Պէյօղլունա կէչմիշէր, վէ օրատա թէբէ Պաչընանաքի օթէյլերէ նազիլ օլմուշլար տբր։

Մալիմ օլարընը իւզրէ, պու միլեօնէրլէր 3 այտան պէրու Էվրօբայը մէդգիւր գաթարը մախսուսա սէյր ու սէյահաթ իթմէքտէ օլուպ, 8-10 կիւն տախի պուրատա գալարագ, չէհրիմիզի սէյր ու թէմաշա իտէճէքլէր տիր։

Տիւնքի Մէճլիսէրտէ պէր վէճճը աթի օգունմըշ տբր։

«Բէյժի հուգուգ միւավիրի միւթէվէֆա Դալիատի պէյին՝ Օսմանը Պանդասընտա 7000 վէ Բէյժիտէ 900 լիրասը պուլընտըզը վէ 2000 լիրայա տա քէնտէյի սիկուրթա իթտիրտիկի՝ պու կիւնքի կիւն բէսմէն թէհհագգուգ իթմիշ օլուպ, պունլարտան մատտա էմրաք իւզ քիւթիւպսանէսի տախի վար տբր։

«Դալիատի պէյին վէֆաթընտան պիր գաչ կիւն սոնրա վէրտիկիմիզ հավատիս, (եանի Դալիատի պէյին Օսմ. Պանդասընտա 10000 լիրասը պուլընտըզը պանգա թարաֆընտան միւթէվէֆանընն զէվճէսինէ խապէր վերիլտիկի) հիչ պիր թարաֆտան թէքզիպ օլընմայըպ, անճագ ըէտտինէ չալըշըլմըշ օլմաղա, իչիէ օ հավատիսի իսպաթ իթմէք իչին չիմտի պու մալիսմաթը նէշր իտիյօրըզ։

«Մութթէվէֆանընն հէմշիրէսի Մատամ Թուղլաճի թարաֆընտան Շէրի մահքէմէսի հուզուրընտա իդամէ օլընան տավայա կէլինտիքտէ, Մատամ Գալիատի՝ գօճասընա վէրմիշ օլարընը թրալասմայը միրաստան պիթթէքիրիգ քէնտիսինէ իտատ վէ իթա օլընմասընը թաղէպ իտիյօր։»

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Տույունը Ումումիյէնին կէչէն սէնէ ապրիլ այը հասրլաթը 80,759.06 Օսմանը լիրասը օլմուշ իքէն, պու սէնէ մէգքիւր այրն հասրլաթը 77,392.41 Օսմ. լիրասընա պալիգ օլմուշ տբր։

Պու սէնէ հասրլաթի նօգսանընն օլարընը իւք նազարլա կէօրիւլմէքտէ իսէ տէ, կէչէն սէնէ ապրիլ այը հասրլաթընտա Շարպի Բումէլի վէրկիսի՝ տախլի օլարընը հալտէ պու սէնէ հէնուզ թէէտիպէ օլընմատընընտան, պու խուսուս նազարը տիզգաթա ալընըրսա, պու սէնէնին հասրլաթընտա 3,666.65 լիրա նօգսան զուհուր իտէճէք եէրտէ 9,302.21 Օսմ. լիրասը ֆազլա օլարընը անլաշըլընըյօր։

Պինանէ ալէյհ կէչէն ապրիլ այը հասրլաթընտա Բուսումը Սիթթէտէն 5,383.76, վէ թիւթիւն եօրի հասրլաթընտան 3,918.45 լիրալըգ պիր ֆազլա օլարընը կէօրիւլիյօր։

* * *

Մըսրը վէրկիսիյէ թէէմին իտիլէն իսթիգրազը Օսմանի թահվիլիթընընն թէպտիլի հագգընտաքի մուգավէլէնամէ, Օսմանը Պանդասը նամընա օլարագ Մ. Լա Ֆիւանդ, վէ Բօչիլտէր նամընա Ազարեան սատ. Արիստակէս էֆ. հազրէթլէրի իւէ մախատումը իմզալամըշլար տբր։

* * *

Օսմանը սիկաբա իսրաճաթ չէրքէթի՝ հէր հաֆթա Բարիզէ իրսալ օլունմագ իւզրէ 100,000 սիկարա իմալի իչէն սրբարըշ գապալ իթմիշ տիր։

* * *

Բէժի իտարէսինին կէչէն 1309 սէնէսի հիսապաթը՝ Նուբարի Տէվլէթէճ թաստիգ օլունմուշ տբր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Շարգ էրմէնի քիլիսէլերինէ՝ Թեմճէ պաղը իչէրտէն տօլայը Աշխարհաբար լիսան իւզրէ պիր Հայրապետական կոնդակ իրսալ օլընմըշ տբր։

* * *

Մալիմ տիր քի, պունտան 10 սէնէ ադէմ Ջալալեան Սարգիս Արքեպիսկոպոս 25000 բուպլիտէն իպարէթ օլան սէրվէթինի Մոսգուատաքի Լազարեան ճեմարանընա վասիյէթ իթմիշ, վէ պու վասիյէթինէ չարթ ամագ իւզրէ մէպլաղը մէկզպուրը՝ 125 սէնէ սոնրա 12,000,000 բուպլիյէ պալիգ օլարընընտա Էրմէնի մէքթէպլէրի քիչատ վէ վասիյէթ սահիպլինին նամընա իւճբէթլի չակիրտան թալին օլընմասընա հասր ու խթիմալ իտիրմէսինի արզու վէ թալեպ էյլէմիշ տիր։

Լազարեան ճեմարան միւտիրի Պ. Քանանեանը ախիրէն նէշր իթտիկի պիր հիսապ ճէտվէրինուէն անլաշըլընընա կէօրէ, Ջալալեանը վասիյէթ իթտիկի մէպլաղ չիմտի 57,017 բուպլի վէ 3 գարիճք պալիգ օլմուշ տբր։ (Հայրենիք)

———

Եարընքի բազար կիւնիւ Կրօն. ժողով Ատենապետի Յովհաննէսեան Դեր. Տ. Գրիգորիս Սրբազան՝ Մագրիքէօյիսի Ս. Աստուածածին քիլիսէսինտէ Տէր Պետրոսեան Տիրացու Լեւոնը քիլիսէի մէզքիւր իչին քահանայ թագտիս իտէճէք տիր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Պէրլին 15 մայիս

Բրուսիա Մէճլիսը մէպուսանը Տօրթմունտ իլէ Բէն նէհրի արասընտա պիր գանալ ինչասընա տաիր օլան գանուն լայիհասընը բէտտա իթմիշ տիր։

Բօմա 18 մայիս

Մէճլիսը Մէպուսան՝ մէհաքիմը ասքէրիյէնին թաղլիլ ու թէնզիհինէ տաիր օլուպ, Մ. Գրիսբի թարաֆընտան մուախէզէ օլընան պիր թէզքիրէ 76 բէյէ գարշը 140 բէյ իլէ բէտտա իթմիշ, վէ գապինէթընն պէյանաթընա նազարը էհէմմիյէթլէ պաղբլմասընա գարար վէրմիշ տիր։

Պէրլին 17 մայիս

Պաշ վէքիլ գօնթ Գաբրիվի սամն իլէ օթլարընն իսրաճընա տաիր օլան մէմուրիյէթին ֆէսխինի Իթթիհատը Ալէմանիա մէճլիսինէ թէքլիֆ իթմիշ տիր։

ԻՏԱԼԻԷ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իտալիէի Մախսուսէնին Անատօլու խաթթընա իճրաի սէյր ու սէֆէր իտէն վաքօրլարընն վազթ ու հարէքէթինճէ պաղը թէպէտիւլաթ վուգու պուլմուշ օլտուղընանան, օլպապտէ իլանաթ սահիֆէմիզատ միւնտէրիճ թարիֆայա միւրաճաաթ օլունմասը իսթար օլունուր։

ԱՀՎԱԼԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՑԷ

ՖՐԱՆՍԱ ԵՎ ԻՆԳԻԼԹԵՐՐԱ ՏՕՆԱՆՄԱԼԱՐԸ։— Մ. Ժորժ Գոչէրի Նամագրի՝ Ֆրանսա հիւքիւմէթինէ թագտիմ էյլէսիկի բարօրթօսընտա աթիտէքի միւհիմմ մալիւմաթլարը վերիյօր։

Ֆրանսատա տօգուզ օն պին թօնէլաթօլըգ պիր զըրհը հարպ սէֆինէսինին ինչասը՝ հիչ տէյլի իսէ պէշ սէնէտէն իգմալէ վարտրըրմասը գարարլաչտրըրմըշ իսէ տէ, պու թասավվուր պաշա չըգարըլմայըպ, նիհայէթ եէնէ տօգուզ օն սէնէտէն էօյլէ կէմիկը եարըլապիմէքտէ տիր։

Լաքին Ինկիլթէրատա Մ-Դ-Ն-Դ-Ն վէ Մ-Ն-Ն-Ն կիպի օն պէշ պին թօնէլաթօլըգ զըրհլարընն ինչասը իւչ սէնէ պիլէ սիրմէյեճէկլինէ Ինկիլիզլէր էմին տիրլեր։

Բոչու Սոէրէ Նամ պէօյիւք Ինկիլիզ զըրհլըսը տախի 1889 սէնէսի մայիս այընտա պաշլանդըմը իքէն, 1892 սէնէսինտէ պիթիպ տէնիզէ չըգմըշ իսի։

Պու ճիմլէ իլէ Ֆրանսա թէրատանէլերինտէ 21000 քիշի չալըշմագտա իքէն, Ինկիլթէրա թէրսանէլերինտէ անճագ 19200 քիշի չալըշմագտա տըր, վէ Ինկիլիզլեր քէնտի ազլըգլարը յայա պիզտէն զէյատ իշ չըգարը յօրլար։

Ինկիլիզ տօնանմասընն սէֆէրպէր հալէ գօնմասը տախի չաբուգ սուրէմտէ իճրա օլընըպ, ինթիյաթ տօնանմասընը թէչքիլ իտէն սէֆինէլեր պիլէ 48 սաաթ՝ զարֆընտա տէնիզ չըգմայա հազըր օլապիլէճէքլեր տիր։

Պիր տէ ատէթատէն օլտըզը իւզրէ՝ Ինկիլիզ սէֆինէլերինին ինչասը՝ Ֆրանսանընքինտէն 100տէ 20 եախօտ 25 տերէճէսինտէ ուճուզ օլըյօր. եալնըզ կէօսթէրիչլերի օ գատար բարյագ տէյլի տիր։

Ֆագաթ եօլ ալմագ ճիհէթինէ կէլինտիքտէ, պունլարընն սիւրաթը՝ Ֆրանսըդ սէֆինէլերինքինտէն զէյատ տիր, վէ Հ-Ղէ Նամ թօրբիտօ գօվալայընճը սէֆինէ՝ սաաթտա 30 միլ գատար եօլ ալըյօր։

(Պու 30 միլին նէ տիմէք օյտուզընը անլամագ իչիւն Սթամպոլ պօզազընտան կէչէն Ինկիլիզ թիւճճար սէֆինէլերինի կէօզ էօնիւնէ կէթիրմէլի տիր քի, սաաթտա անճագ 7 եախօտ 8 միլ եօլ ալապիլիրլեր, վէ Լօյտ իլէ Մէսաժըրի վաբօրլարը տախի բէք բէք 13 միլ գատար կիտէպիլմէքտէ տիրլեր)։

Վէլհասը Մ. Գոչէրի մէգքիւբ բաբօրթօսընտա տէյօր քի, Ֆրանսա տէվլէթի՝ Ինկիլթէրրանընն մալիք պուլընտըզը գատար հարպ սէֆինէլերինէ սահիպ օլմագըզընա ասլա իւմիտ իտէմէզ։

Անճագ Ինկիլթէրատա վէ Ֆրանսատա սէֆինէ ինչասը հագգընտա պու գատար պէօյիւք պիր ֆարգ պուլընմասը ճաիպ տէյիլ տիր։

Ֆրանսըզ իշճիլերի՝ Ինկիլիզ իշճիլերի գատար ֆէրասէթլի վէ միւգթէտիր ատամլար օլուպ, բարա վէ հէր շէյ տախի միւքէմմէլ օլտուղը հալտէ, վուգու պուլան գուսուր՝ տէտիրիմիզ կիպի թէքերլէք թէքերլէյին իչինէ սօգուլըպ տա հարէքէթին մէն իտիրմէսի մագամընտա պահրիյէ նէզարէթինին ամէլիյաթ ուսուլը իւզերինտէ գալմըշ օլույօր։

Ինգիլիա.— Մ. Գրիսբի ճէնապլերինին իթալիա Բարլամէնթօսընտա իյրատ էյլէմիշ օլտուղու նութգ, Պերլինտէ բէք այէա պիր թէէսիր հուսուլէ կէթիրիպ, Ալեմանիա կագէթալարը անը թահսին էյլէմէքտէ, վէ հիսանը թէվճճիւհ իլգրէ մէգքիւբ նութգտան պահս իթմէքտէ տիրլեր։

Պու մէսէլէ իւզերինէ պիր պէնամ մախսուս նէշր իթմիշ օյան Նոր Ֆրէյէ Ալեմանիէ Զայտունգ կագէթասը Մ. Գրիսբինին պէլագէթը լիսանընը մէհ իթտիքտէն, վէ միւարէէյ հինունութգընին պաշլըճա նօգթալարընտան պահս էյլէտիքտէն սօնրա՝ իլավեթէն տէյօր քի.

«Մումանիէյհ ճէնապլերի՝ քէաֆէէ իթալիան պաշ վէքիլլերինին ուղրաչմայա մէճպուր պուլընմըշ օլտըգլարը օլ զայէթլէ միւշքիլ մէսէլէյի ալի իթմէյէ միւգթէտիր պիր զաթ օլտըզընը իսպաթ էյլէմիշ տիր։

«Պու տէտիրիմիզ միւշքիլ մէսէլէ տախի, իթալիան միլէթինին խէյալի նազարիյաթընը, զէմանէնին ահվալէնէ ույտուրմագ մէսէլէսի տիր։

«Վագրա միւշարէէյհ ճէնապլերի, մէգքիւբ նազարիյաթըն պաղըլարը հագգլը օլտըզընը ինքեար իթմէյօր։

«Ֆագաթ պու նազարիյաթը պէրթարաֆ իտուպ տէ, ահվալը հազրէնին իթալիա էհալիսինէ պախշ էյլէտիյի էյիքլերին անլէրատէն չօգ գիյատե ֆիտէլի օյտըգլարընը գանտըրըճը սէօզլէր իլէ իսպաթ էյլէմիշ տիր։

«Մ. Գրիսբի՝ իթալիանընն սատէթը հալի արզուսընտա պուլընան մէմալիքլերտէ քէնտի սէօզլէրինին եանլըշ սուրէթտէ անլայըլմասընտան օլ գատար խէվֆ իթմէմէլի տիր, վէ բէք չաբուգ թահրիք օլունուր պիր միլլէթին պաշընտա պուլընան պիր զաթըն վաղիյէթ միւշքիլի տախի էօյլէ մէմալիքլերտէ պէրլինմէքտէ տիր։

«Իթալիանընն միւթթէֆիգլերի վէ տօսթլարը՝ Մ. Գրիսբինին սէօզլերի սայէսինտէ պէօյիւք վէ թօր պիր էքսէրիյէթին հիւքիմէթ պայրաղը թահթընա ճէմ օլունմըշ օլտըզընը կէօրէրէք բէք մէմնուն օլաճագլար տըր։

«Իմտի, էվլօրա տէվլէթլերինին իթթիֆագ գուվվէթլերի մէյանընտա իթալիա տէվլէթինին քէնտի էհէմմիյէթինի պագը սագլայաճաղը էմնիյէթի՝ իշթէ պու սուրէթլէ թահքիմ գըլընմըշ օլըյօր։

«Վէ պու սայէտէ տիր քի իթալիան վաթանբէրվերլերինէ օլ գատար սրգլէթ բէյտա իթմիշ օյան էգօնոմիճա միւշքիլլերին իւսթէսինտէն կէլինէպիլէճէք տիր։»

ԻՆԿԻԼԹԵՐԱ ՄԱԼԻԹԵՍԻ (Լօրդլար Դէլէգէսի). — Մալիյէ Նազրը ճէնապլերի քէնտի լայիհասընն իքինճի տէֆալրգ գլասթընը, եանի գապուը գաթիսինի թէքլիֆ էյլէտիյինտէ,

Մ. Լօսըն.— Պայլրճա թէքլիֆ օլընան չարթլարընն բէք գարբշրգ հալտէ օլտրգլարը, վէ բրօկրամ ուզուն իքէն իճթիմաը հազրը միւտէթի գբսսա օլտրզը իչիւն, մէգքիւբ լայիհանընն ըֆտահինի թէքլիֆ իտէրմի.

Իչկի իւզերինէ վէրկինին արթըրմասը՝ մալիյէ գանունընա գարշը կէօրիւնիւբ. էմլաք իւզերինէ տախի աղըր վէ հագգսըզ պիր եիւք տահա իլավէ օլունմըշ օլաճագ տըր։

Հիչ տէյլի իսէ չախսի վէրկի իլէ սէրվէթ վէրկիսի՝ միւսավի պիր հալտէ պուլընմըշ օյմալը իսի։

Շախսի վէրկի 12,000,000 լիրայա պալիդ օյմագտա իքէն, սէրվէթ վէրկիսի 13,000,000 լիրա տըր. տիդգաթ օլունճագ պիր մատէ տախի չու տըր քի, չախսի վարիտաթ՝ սէրվէթ վարիտաթընտան չօգ գիյատե տիր։

Մ. Պոնսըր.—Պէն տախի լայիհանընն բէտտինի թէքլիֆ իտէրիմ. չունքի պիրա իւզերինէ գօնուլաճագ ֆագլա վէրկի՝ զրաաթ իւզերինէ ֆիիլէն եէնի պիր աղբրըգ տահա իլավէ իթմիշ օլաճագ տըր։

Մ. Եվերէթ.—Իշպու մալիյէ լայիհասը՝ լաղըմ կէլէն աղբրըզը ասլ միւնասիպ օյան օմուզլարա եիւքէթտիյի իչիւն անը թահսին իտէրիմ։

Էկէր պու թէտպիրլերին նէթիճէսի, պէօյիւք արազիլերին թագսիմի իլէ պիր չօգ ուճգաթ արազիլէր ալըմ սաթմըմընը հուսուլէ կէթիրէճէք իսէ, պու չէյ էհալի իչիւն տահա գիյատե խայրը օյաճաղը էֆքեարընտայըմ։

Մ. Լօնկ.—Խա՛յր, լայիհան մէգքիւբ մուճիպնէճ, արագի իւզերինէ զայէթ աղըր պիր վէրկի գօնուուղընտա, զըրաաթ մէնագիի ճիհէթինտէ զաթէն աղըր պասմագտա օյան խարագիյէթ՝ տահա գիյատե իլերի կիտիպ, պունընն նէթիճէսի՝ հէմ արագի սահիպլերինէ, հէմ անլերի քիրա իլէ թուանլարա վէ հէմ տէ չիքթէճիլերէ մալիյէճէ զարար գիյանլարտա գարար գըլաճագ տըր։

Մ. Հօպհաուզ.—Մուխալիֆ ֆըրգա՝ եալընըզ արագի սահիպլերինէ վէքեալէթ իթմէքտէ օյուպ, անլերի քիրա իլէ թուանլարը թահթը հիսապա պասմըշ տըր։

Մ. Պարթլի.—Պու լայիհա՝ սէրվէթին չօգլուղընա կէօրէ տէրէճէ պէ տէրէճէ անընն իւզերինէ տահա գիյատե վէրկի վաղ գըլընմասը բլանընը իլգ տէֆա օլարագ մէյտանա կէթիրմիշ օյույօր։

Ֆօնտօյա վէ էմսալինէ եաթըրըլան սէրմայէ իւզերինէ թիճարէթ վէրկիսինտէն գիյատե պիր շէյ իլավէ իտիրմէսինի տէ տօլայրտան գապուլ իտիյօր։

Պու թէքլիֆլերին պէօյիւք պիր գբսմընը պէն տախի գապուլ իտէրիմ։

Ֆագաթ գօրգում չու տըր քի, իշնն թէֆէբրուաթը՝ լայիհանընն էսասընը պօզմագտա տըր։

Պէնիմ էֆֆեարըմճա, էն ֆէնա թէտպիր՝ տույունը ումումիյէթինն բէսիրմա թէէտիյէտի տուրտուրըլմասը թէտպիրի տիր։

Անճագ, հէր նէ տախի օյսա, ասրլ մագսէտ՝ միւսավաթ հուսուլէ կէթիրմէք տէյիլ, իլա գիյատե գուրա գազանմագ իչիւն պիր եօլ թէտարիք իթմէքտէն իպարէթ պուլընարընտան, պէն տախի անընն թատիրինի թաչկա իտէնլեր թարաֆընա պուլընճաղըմ տըր։

Սըր Լիւպօք.—Էկէր մալիյէ նազրը ճէնապլերի՝ պէօյլէ պիր գարբշրգ թէտպիրլերի հավի պուլընան լայիհա եէրինէ սատէ պիր լայիհա մէյտանա կէթիրմիշ օյա, տահա էյի օլաճագ իտի։

Էօլենլեր իւզերինէ գօնուլաճագ վէրկի՝ հիւքիմէթին մէմուլ էյլէտիյի տեբէճէտէ վարիտաթ հուսուլէ կէթիրէճէ՞ք մի տիր, կէթի՞ր-մէյճէք մի տիր, պուրասը պէնճէ պիրազ չիպգէնլի կէօրիւնիյօր։

Էօյլէ իթիմատ իտէրիմ քի, կէրէք Լօնտրա չէհրի իչիւն վէ կէրէք սաիր պէօյիւք չէհրլեր իչիւն թախսիս օլունան մուավէնէթ մէպլաղլարը տախի մագսէտե քէաֆի օլամայաճագլար տըր։

Մ. Շօ Լըֆէվռ.— Կէրէք էվլէր վէ կէրէք արազիլեր իւզերինէ չիմտի մէվճուտ պուլընան վէրկի ուսուլինտէ կէօրիւլէն հագգսըզլըգ արթըգ միւտաֆէա օլունամագ։

Պու հագգսըզլըզը էօնիւնիւ ալաճագ պաչգա միւնասիպ պիր թարիգ պուլընմայըպ, անընն եէրինէ, էօյլենլեր իւզերինէ պիր վէրկի գօնուլմալը իտի։

Մալիյէ լայիհասընա գարշը վուգու պուլան իթիրազաթ՝ պաչլըճա զըրաաթը տիչկիւն հալինի մէյտանա գօյմագան իպարէթ պուլընըյօր։

Ֆագաթ պիր չօգ մահալլերտէ, արազիներին հալը հազրը՝ միւհթէրէմ տօսթում մալիյէ նազրը ճէնապլերինին լայիհասընտաքի թէքլիֆլերի բէտտէ պիր հագգը քեաֆի օլապիլի՞ր մի։

Էկէր մէգքիւբ արազիլերը սաթըլամագտա, վէ էկէր անլերին իւզերինէ թարհ օլընճագ վէրկիլեր՝ գըյմէթլերինի տահա գիյատե էնտիրճէճլեր իսէ, տիմէք օլուր քի, եէնիտէն թէրթիպ օլընճագ արազի վէրկիսի տախի օ նիսպէթտէ ուֆագ պիր չէյ օմուշ օլաճագտըր։

Արազի իւզերինէ վաղ իտիրմէսի թէսավվուր իտիլէն վէրկի՝ հէբսի հէբսի սէնէտէ 350,000 եախօտ 400,000 լիրատան իպարէթ օլաճագ տըր։

Ինկիլթէրատա արազիտէն հուսուլէ կէլէն սէնէվի վարիտաթ՝ 60 միլիօն լիրայա եագրն տըր. վէ պու 60 միլիօնա նիսպէթէն 350 եախօտ 400 պին լիրա վէրկի տախի պէօյիւք պիր չէյ սայլըմագ։

Տէվլէթին սէնէի հագգրէ պիւտճէ այզը 4,000,000 լիրա օլուպ, պու այզը գաբամագ իչիւն պու եօտա թէտպիրլերէ միւրաճաաթ էյլէմէսէ, վարիտաթ վէրկիսինի (Ինգըմ Թագս) եախօտ չայ, թիլթիւն վէ սարքիյաթը տախիլիյէյ ահա սաիր չէյլերին վէրկիսինի տահա գիյատե արթըրմայա մէճպուր պուլընճաղ իտի։

Մ. Բօտերիք.— Մալիյէ նազրը ճէնապլերինտէն թաչկա իտէրիմ քի, զըրաաթա մախսուս օյան արազի իւզերինէ եէնիտէն 350,000 եախօտ 400,000 լիրա վէրկի վաղ իտիրէճէյինի նէ՝ հիսապլարա միսթէնէտ գըլմըշ օլուղընա տաիր էվրագլարը մէյտանա վաղ էյլէսին։

Սըրասընա գօնմըշ վէ գօնմամըշ, եախօտ պօչտա գալան իլէ իշչենմէքտէ օյան արազիլերի այնի սիյագտա թուլմագ տախի ճայիզ օլամագ։

ԹԻՎՃԻՀԱԹ

Մուսուլ վիլայէթինտէ վէ հուտուզը Իրանիյէտէ վագը Շէհրպազար գազասը գայմագամլըգը՝ Ցիւնճիւ սընրֆտան մինթիէկէպ Շեվգի էֆ.յէ,

Միրկէ գայմագամլըգը՝ Բայնա գայմագամը սապրգ Ապտիւլգատէր բաշայա,

Բայնա գայմագամլըգը՝ Ցիւնճիւ սընրֆտան մինթիէկէպ Պագլան Նահիյէսի միւտիրի սապրգ Մէհմէտ Սապրի էֆ.յէ,

* * *

Միւշահէտ օյան խրտէմաթը մէմուուհէսինի ճիհէթիյէ Մէքթէպը Սուլթանի տախիլիյէ միւտիրի սապա. Գալավասի էֆ.յէ Թէրֆիէն ռիւթպէի ուլա սընֆը սանիյի,

Վէզայիֆը մէմուրիյէթլերինի հիւսնիւ իյֆատա միւշահէտ օյան սայ ու զայրէթլերինէ մէպնի՝ Ավլօնեա գայմագամը իզզ. Իսմայիլ Հագգը պէյէ Թէրֆիէն ռիւթպէի սանիյէ սընրֆը միւթէմայիզի,

Միւշահէտ օյան խրտէմաթը մէմուուհէսինէ մէպնի Մէքթէպը Սուլթանի մուալիմիյնտէնին իզզ.Թէրզեան Թովմասէֆ.յէ սանիյէ սընրֆը սանիսի,

Բօսթա վէ Թելեգրաֆ Նէզարէթը պէհիյէի էշեա գալէմի միւտիր մուավինի ռիֆ. Շեւքրի պէյէ սալիսէ,

Բակուզա չէհպէնտէրխանէսի Թէրճէմանը ֆիւթուվ. Բարսեղ էֆէնտիյէ ռիւթպէի բապա,

Խրէմմաթը մէմուուհէսինէ մէպնի Հաճրն գաղասը մէճլիսը իտարէսի ազասընտան ֆիւթուվ. Համբարձում էֆ.յէ խամիսէ ռիւթպէլերի Թէվճիհ պույրըլմըշ տըր։

* *

ՆԻՇԱՆ

Հիւսնիւ խրտէմէթինէ մէպնի Ճէպէլը Լիպնան սանճաղը ժանտարմա միրալայը իզզ. Սելիմ պէյէ՝ Թէպտիրէն Ցիւնճի Օսմանի,

Ռումանիա տեվլէթինին Անվէրս ժէնէրալ գոնսօլօսը Մ. Կուսթավ Մանտէլքէ՝ Խայրխանար սալթանաթը Սէնիյէտէն պուլընմասընա մէպնի Ցիւնճի Օսմանի,

Վէզայիֆը մէմուրիյէթլերինի հիւսնիւ իյֆատա միւշահէտ օյան սայ ու զայրէթլերինէ մէպնի, Շէհր Էմանէթը ճէլիլէսի վէ Զաթալճա սանճաղը պայթար միւֆէթթիշի պինպաշը ռիֆ. Հայտար պէյէ՝ Ցիւնճի Օսմանի,

Վէզայիֆը մէմուրիյէթլերինի հիւսնիւ իյֆատա միւշահէտ օյան սայ ու զայրէթլերինէ մէպնի Շէհր Էմանէթը ճէլիլէսի վէ Զաթալճա սանճաղը պայթար միւֆէթթիշ ժուավինի Ֆէյմալ էֆ. իլէ Պալըքէսէր տաիրէի պէյէիյէսի բէյսի Նէճիպ պէյէ՝ Կիւնճի Օսմանի,

Բօսթա գալէմի միւէվվիլլերինէն Գասարի, վէ Պէօյիւքտէրէ բօսթա վէթէլեգրաֆ միւտիրի Խայրի, վէ Պալըքէսէր տաիրէի պէյէիյէսի քեաթիպի Հաճի Եահեա Նէճիբ էֆ.յէրէ կինճի Օսմանի,

Միւշահէտ օյան խրտէմաթը մէմուուհէսերի ճիհէթիյէ՝ Մէքթէպը Սուլթանի մուալիմիյնտէն Մ. Պլանշոն վէ Մ. Բէրար վէ Մ. Բրօշա կիւնճի ռիւթպէլերէն պիրեր գրթա Մէճիտի Նիշանը զիշանլարը իհսան պույրըլմըշ տըր։

ԱՀՎԱԼԸ ՍՐՀՀԻՕՅԻ ՎԷ ԳՕԼԷՐԱ

ԲԷՍՄԻ

Մայիս 4էն 5է գատար Սիվաստա գօլէրատան 8 միւսապ օլուպ, էսկի վէ եէնի միւսապլարտան 7 վէֆիյաթ վուգու պուլմուշ տըր։

Վիլայէթը միւշաբէլէյհատա քեաֆին Զարա գասապասընտա գօլէրատան պիր կէօնա վուգուաթ օյմատըզը՝ վիլայէթը մեգքիւբէէն Ցախիլիյէ նէգարէթինէ իշար օլընմըշ տըր։

* * *

Իճրաաթը սրհհիյէ զէմանընտա Զիպէֆչէէ հուտուտ պօյունտա ինշա գըլընմըշ օյան թէհհաֆֆուզնանէ պարագաբարընտան 2 ատէտի՝ շըմէնտֆէր խաթթընա բէք եագրն օլտըզը ճիհէթլէ, պունլար խաթթին մագթաբ թապիրիյէսինին խարճճինէ չէգտիրիլմիշ տիր։

(ՅԵԼ-4)

)(90)(

ՊՕՏԻԼ ԻՏԱԼԻԱՆԷՍԻ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ — ՄԻՒԹԷՐՅԻՄԻ

ԳՕԱՂԻՒ ՏԸ ՄՕՆԹԻԼԻՆ — ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

15.

Ժան Վօպարօնը պէնի պէչէրին ուղրայապիլէճէյի ֆէլաքէթին էն ազիմի իչինէ պրրագմըշ իտի։ Պիչարէ մաքինիթ տէչէթլի պիր ճինայէթլէ մանքիմ օլուպ, պիչարէ ատամ պիր թազըմ եալան եանըշ իսնատաթ վէ ազիյաթա գարշը ուղրայմագա իքէն, զէվճէսինին վէֆաթ իթթիյինի վէ ղըզընն նապէտիտ օլտուղընը խապէր ալարագ ճիւղի պիր մանէվի գուվվէթի գալմըշ իտի իսէ տէ, պու տա մանվ օլտու պիթթի։ Ճէսարէթ վէ մէթանէթտէն էսէր գալմատըզընը, էգիյէթ վէ մէչպգաթ պաատա թէհամմիւլ իտէմէյճէճլինի վէ ազը պաչընտան կիթմէքտէ օլտուզընը։ Իչլէմէյէ գարար վէրմիշ օլտըզը կիւնահ իչիւն ճէնապը Հագգտան բէչինէն ամիվլըգ տիլէյերէք «Պէքլէ պէնի, Մարթա . . . Իչթէ պէն տէ կէլիյօրում» տիյէրէք եանընտա պուլընան կէնճ ավօգաթը իպրամընա գարշը գաֆասընը թաչտան թաչա չարբրպ, քէնտինտէն պիխապէր եէրէ սէրիմիշ գալմըշ իտի։ Ավօգաթ իսէ զավալլիյը հէր հալտէ էօյմիշ զանն իտէրէք զօրգուսընտան նէ եաբաճաղընը չաշըրտը դալտը։ Լաքին ռիգգաթ վէ մէրհամէթի՝ հայրէթ վէ զօրգուսընա զալէպէ իտտէրէք Վօպարօնա տօղրու էյիլիպ վէ մէրգումը գուճագլայրպ գալտըրպ եաթաղա եաթրտը վէ հայաթտա օլուպ օյմատըզընը անլամագ իւզրէ էլինի գալպինէ տօղրու կէօթիւրտի. գալպինտէ պիր չարբընը էսէրի պուլմայընճա.

—Իչթէ հէր չէյ պիթթի կիթտի, պիչարէ էօյմիշ, ճէնապը Հագգ մէրհամէթ էյլէսին .—տիյէրէք գաբուլը աչրպ հապսխանէյէ թապիպինէ խապէր կէօնտէրտի։

Թապիպ տէրհալ գօշուպ կէլիպ վէ ավօգաթըն իֆֆատէսինի տինլէյիպ մուայէնէյէ պէտ էյլէտի։

Ավօգաթ քէմալը հէյէճան իլէ .—Նէ՞ խապէր, տօղթօր։

—Հայաթտա տըր։

—Շի՛ւքր Ալլահա։

—Պու ատամը վըզայէ՞ մի խիյօրսընըզ։

—Էլիմտէն կէլտիյի գատար զայրէթ խիյօրում.

—Նէ պէօյիւք պիր ճանի օլտուղընը պիլի՞յօրմըսընըզ։

—Ճանի տէյիլ, պիչարէ ատամ մալում տըր։

Թապիպ կիւլմէյէ պաչլատը. Թապիպ իխթիյար պիր ատամ օլուպ օթուզ սէնէտէն պէրու Բարիզ հապսխանէլէրինտէ իճրաի մէմուրիյէթ իթմիշ օլմասը հասէպիյէ բէք զիյատե միւմարէսէ վէ չէօհրէթ գազանմըշ իտի։

—Սիզին եաչընըզ տահա քիւչիւք տիր, սիզ թապիյէթ վէ պէչէրիյէթի կէնճլիյին միւպթէտի կէօզլէրիյլէ կէօրիւպ հագգը օլարագ մանքիւմ իտիլտիքլէրինի սէօյլէյէն ճանիլէրէ մալում նազարը յլա պագարսընը զ։

—Վէ լաքին, ավօգաթ . . .

—Զանն իթմէյին քի սիզի պու խուսուստա մուախէզէ իտիյօրում, հաթթա մուզայիրի օլարագ հրսսիյաթը ալիյէնիզի թագիր վէ թանսին իտէրիմ. լաքին չօգ սիւրմէյիպ սիզ տէ պու կիպի անվալ վէ վուգուաթա նազարը պիգայտի վէ ֆիւթուրսըզլըգլա պագարսընըզ. քեաչքի չիմտիքի ֆիքր վէ խայալընըզտա իլա նիհայէ սէպաթ իտէպիլէնիզ. լաքին գապլի տէյիլ . . . հէր նէ հալ իսէ կիսէյիմ պիզիմ նամուսը խապսխմիզէ. պու չախս հէնուզ հայաթտա տըր. լաքին էօյլուէն տէ բէք պէօյիւք պիր ֆարզը եօգ տըր։

—Նա՞սըլ։

—Դաֆասընտաքի եարա բէք թէհլիքէլի տիր։

—Պէլքի տէ միւհլիք տիր . . .

—Միւհլիք սէյիլ իսէ տէ, բէք չաբուգ միւհլիք օլապիլիր. պու տէհշէթլի սատէմէտէն էօյլուպ կիթմէսէ պիլէ, պէյն իւֆիւնէթինէ ուղրայաճաղընա չիւպէնէ իտիլմէզ, քի պու ճիհէթտէն տահա գիյատե զօրգուլուր։

—Տիմէք քի եաչայաճաղընա բէք տէ իւմիտինիզ եօգ տըր, տօղթօր։

—Եաչայաճաղընա բէք աղ իւմիտիմ վար տըր, հէմէն եօգ կիպի։

—Հէր հալտէ պիւսպիւթիւն թապիյէթին եարտըմընա պըրգամազընըզ եա՞։

—Սէնաթճա խֆասը լաղըմ կէլէն վազիֆէյի իճրայա մէճպուրըմ։

—Էյ նէ՞ եարաճագսընըզ։

—Եվվէլա զան ալաճաղըմ։

—Սօնրա՞։

—Պագալըմ զանտան սօնրա խասթա նէ հալ քէսպ իտէրսէ, օնա կէօրէ հարէքէթ իտէճէյիմ .—տիյէրէք վագթ զայ իթմէքտէզին ավօգաթ իլէ Թէվզիֆխանէ միւտիրի հաղըր օլտուգլարը հալտէ թապիպ զան ալար։

Նէյթէր տամարա տօղունուր տօղունմազ վէ զան տամլա տամլա ազմաղա պաչլար պաչլամազ, Ժան Վօպարօն խաֆիֆճէ պիր հարէքէթ իթթի։ Պիրազ սօնրա զան տահա զիյատե ազմաղա պաչլայըպ խայը զան պաչանտը։ Մաքինիթին սաաթը գապարարագ աղզընտան պէօյիւք պիր նէֆէս չըգտը. կէօզլէրի աչըլտը։

Ավօգաթ մէրգումա թէգարրուպ իլէ.

—Պիրազ բահաթլանտը՞ն մը, ազիզիմ։

Վօպարօն ճէվապ վէրմէտի, կէօրիւնիւբ քի ավօգաթըն սէօյլէմէյինի իչիթմէտի։

Թապիպ .—Պու ատամա չիմտիլիք լազբրտը իթմէք պօշ չէյ տիր, լազբրտընըզը նէ՛ իչիտէպիլիր վէ նէ՛ տէ անլարա Օ գուվվէթլի սաաէմէնին թէէսիրիյլէ չիմտիլիք տահա գուվվէթի ֆիքրիյէսի մէֆգուտ հիւքմիւնտէ տիր. նէ՛ կէօզլու կէօրիւր, նէ՛ տէ գուլագլարը իչիտիր։

—Օ հալտէ տիմէք օլուր քի, աճը տա տույմազ։

—Ասլա, սաղ տըր ամմա սաղ օլտուղընը քէնտի տէ պիլմէզ։

—Նէ՞ գատար վագթ տահա պու հալ տէվամ իտէպիլիր։

—Օրասընը պիլէմմմ. լաքին չուրասը մուհագագ տըր քի, էկէրչի պու հալ թուլ միւտտէթ տէվամ իտէճէք օլուրսա՝ եաչամազ էօլիւր. պէնճէ էօյմէսի քէնտի հագգընտա հէր հալտէ խայրը օլուր։ Սիզին բէք մահիր վէ զայէթ միւսթահտ պիր ավօգաթ օլտուղընըզը թէսլիմ իտէրիմ. լաքին պէնի պէչէրտէ գուվվէթի նութգիյէ իլէ միճիզէ իչլէյէճէք վէ սիյահ օլան պիր չէյի պէյազ տըր տէյու հաքիմլէրէ իսպաթ իտէճէք տէրէճէտէ պիր իգթիտար կէօրէմմմ.

—Ինչ ասեցիր, Ալիսա։

—Ասեցի, որ ինձ համար ամենաանհասկանալիի՝ դու ինչպես ես ուզում ապրել։

—Ինչպես ուզում ես ապրել։

—Ինչպես ուզում ես ապրել։

—Ինչպես ուզում ես

ԵՈՒՆԱՆ ՀԱՐԷՔԷԹԳԷՏԷԿԵԱՆԸ

Եունան հարէքէթգէտէկեանները թէվզի օլընմագ իւզրէ Բուսխա Սինոդը թարաֆընտան 1000 բուբլի վէ իմպէրաթօրիցա Վիգթօրիա Ֆրէտէրիգ թարաֆընտան 30, վէ Լոնտրատան իքինճի տէֆա օլարագ 2600, Լիվրբուլտան 500 ինկիլիզ լիրասը, էվրբուլտան 500 ինկիլիզ լիրասը, վէ Մանչէսթըրտա 10000, վէ Իսքէնտէրիյէտէ իքինճի տէֆատա 11000, վէ միւխթէլիֆ մահալլէրտէ 7500 ֆրանգ թօքլանմըշ տըր։

Լոնտրա չէհր էմինի 3600 ինկ. լիրասը կէօնտէրտիքտէն սոնրա, Բօլիրտ Պանգասը 105 վէ պալըգճը էսնաֆը 105 վէ Լիժատըր պանգասը 100 վէ Պարօն Ֆէրտինանտ Բօչիրտ 50 վէ Հոյալինօ 50 վէ Ալաթինի պիրատէրլէր 20 ինկ. լիրասը կէօնտէրտիքլէրինտէ, չէհր էմանէթինտէ թօքլանան իսանէնին 4000 ինկ. լիրասընա պալիզ օլաուղընը Թայմ եազմըշ տըր։

ՍԱՄՍՈՆՅԱՆ ՏԷՅԻՐՄԻՆՃԻԼԻՔ

Էճնէպի ունլարը բէգապէթի՝ զէրբամըզ վէ տէյիրմինճիլէրիմիզի նասըլ պէյիւք պիր միւշքիլաթա տիւշար իթտիկինի, ախիրէն եազարըրմըզ պիր պէնտատ իյզահ էյլէմիշ իսիք։

Սամսոն մուխիրիմիզէն ալտըղընմըզ պիր մէքթուպըն սաֆիտէքի ֆըզրալարը՝ պու պապէքի իֆատաթըմըզդա պիր տէլի թէչքի իթտիկինտէն, այնէն տէրթինի մինասիպ ատտ իտիյօրզ։

Ֆապրիգալարըմըզ իլէ էրպապը թիճարէթ վէ զըրաաթըն հալը հազրտա տիւշար օլտըգլարը զարար ու զիյան հագգընտա ճէրիտէի ֆէրիտէնիզ վասրթասըյլա պաղը մահիմաթ իմատասընա իճթիսար օլընը։

Սամսոն մուխիրիմիզէն պուրունը պիր մէքթուպըն սաֆիտէքի ֆըզրալարը՝ պու պապէքի իֆատաթըմըզդա պիր տէլի թէչքի իթտիկինտէն, այնէն տէրթինի մինասիպ ատտ իտիյօրզ։

Ֆապրիգալարըմըզ իլէ էրպապը թիճարէթ վէ զըրաաթըն հալը հազրտա տիւշար օլտըգլարը զարար ու զիյան հագգընտա ճէրիտէի ֆէրիտէնիզ վասրթասըյլա պաղը մահիմաթ իմատասընա իճթիսար օլընը։

Սանճաղըմըզ տասխիկինտէ 43 ատէտ ուն ֆապրիգալարը պուլընըպ, պունլարընը 20 թանէսի Ամասիատա, 14 թանէսի Ամասիա իլէ Հավզա ատրասընտա Զէյլիէք նամ մահալտէ, վէ 9 թանէսի իսկ Մարսըվանտա Տէյիրմէն Տէրէ նամ մահալտէ տիր։ Մէկգիւր ֆապրիգալարտա 176 չինի թօք չըզկընը թօք վէ թաշ տէվրան իթմէքտէ, վէ եէվմիյէ 5000 քիլէ պուղտայ իւյիւտիմէքտէ իտի։ Ֆապրիգալար տէրունինտէ 500ու միթէճավուզ ամէլէ իսթիխտամ օյունընը կկալ, ֆապրիգալարըն իհթիյաճընա սարֆ օլունան պուղտայը չէհիրտէն ֆապրիգայա, վէ չքան ունլարը՝ Սամսոն իսքէլէսինէ նազլ իթմէք իչիւն եէվմիյէ 700 չիֆթէ ամը արապա գուլլանըրմագտա իտի քի, ազիմէթ վէ ավտէթ իչիւն 3000 արապա տէմէք տիր։

Մաէթթէէսսիւֆ կէօրիւլտիկի վէճհկէ, 4—5 այտան պէրու Մարսիլիատան, Պաթումտան վէ Օտէսատան Տէրսասատէթէ վէ Էրզրում միհրաճիլինի իչիւն Տրապզոն իսքէլէսինէ քէսրէթլէ ուն իտխալ իտիտիկինտէն տօլայը, տասիլի ունլարըմզ Սամսոն իսքէլէսինտէ թէրաքիմ իթմիշ, վէ պիր թօրպա պիլէ սաթը օյմամըշ տըր։ Պիրինճի մալիմիզին թօրպասը (10 պաթման) 65—68է, վէ իքինճիլէրիմիզ իսէ 48—52 ղրուշ գատար թէնէղղիւլ էյլէմիշ տիր։

Հալ պու քի, Էվրբատան վէ Բուսխատան կէլէն մալլէր՝ ֆասուլեա, բաթաթէս վէ մէրմէր թօզլյա գարըշմըշ օյուպ մուգիրը սըհհէթ ունլար իսէ ատ, էհալիմիզ ուճուղըզընա թամա խտուզ, պիգիմ սաֆի խալիս պուղտայ ունլարըմըզը իշթիրա իթմէմէկէ պաշլամըշ տըր։ Պու հալը բէրուշանիյէթէ մուգավէմէթ իթմէք իչիւն, ֆապրիգալիէօր վէ թիճճարըմըզ 4—5 այ չարնաչար սերմայէյէրիինին իքի միսլինի տէ պանգալարտան իսթիգրազ իտէրէք, վէ իյերիսինէ իւմիտ իտուպ 30—40,000 թօրպա մալլարընը պէքլէթմիյէր իսէ տէ, ախգուիթճաա րէվաճ օյմատըղընը կէօրէրէք վէ բարալարը թիւքէնէրէք, մարտ 15տէ ֆապրիգալարընը գաբալըպ, պու եիւգտէն եօլա գօնըլան ուսթա վէ սաիրէ պօչտա գալտըլար։

Պու ֆապրիգալարընը պուղտայ վէ ունլարընը նագլ իթմէքտէ օլան պունճա արապա վէ պարկիրճիյէր եիւք պուլամատըգլարընտան, խայլիճէ միւթէզարրուր օլտըգլարը տէրքեար տըր։

ԱՐՄԵՆԱԿ ՈՒԶՈՒՆԵԱՆ

12 ապրիլ 1894
Հավզա

ԹՌՁՏՈՒՆ ԱԿՆԱՐԿՆԵՐ

Մ—ԷՆ իրրեւ «Հանդէս Նախնական եւ Երկրորդական Կրթութեան». — Թեմական գործեր։—Անձնական գաղափարներ.—Ապողոնի երգը։

Մայիսի ծնունդին հետ մէկտեղ ողջունեցինք Մ—էն ալ յարութիւնը. ու եթէ մայիսը իր առաջին օրուան վճիռ երկինքովը տուած խոստման հակառակ, ձմրան վերադարձը զուժել թուեցաւ մեզ այս չարթուն իր սեւ սեւ ամպերովը, ու մէկ երկու անգամ տեղացող անձրեւներովը, ընդհակառակն Մ—էն այս անգամ վարչական մարմնոյ մը անմիջական հսկողութեան տակ՝ տեւական կազմակերպութիւն մ'ստացած ըլլալու յոյսը կը ներշնչէ մեզ։

Եւ այն ծրագրով, որով կը ներկայանայ հասարակութեան, ամենէն աւելի փափաքելի է որ մշատեւ ըլլայ. վասն զի յորմէհետ դադրած է իրրեւ օրաթերթ հրատարակուելէ, իր յարափոփոխ կերպարանափոխութեանց մէջ, երբէք չէր ստացած ձեւ մը, որ հիմակուանին չափ կարող ըլլար լեցնելու մեծ եւ անհրաժեշտ պէտք մը։

Եւ յիրաւի ո՞րն է ամենէն աւելի կարեւորը, անհրաժեշտը մեր բազմադիմի պէտքերուն մէջ, եթէ ոչ մեր մատաղ սերնդեան կրթութիւնը։

Ուստի, դաստիարակութիւնն ա՛յնքան գրութիւններու նիւթ եղած է, եւ այնչա՛փ անգամներ բարձրաձայն հրաչակուած են անոր ամենամեծ օգուտները ազգերու յառաջդիմութեան գործին մէջ թէ նիւթական եւ թէ բարոյական տեսակէտներով, որ այս մասին ըսուելիք խօսքերը՝ մեր ընթերցողներն արդէն գոց կիտեն։ Բայց սա ալ խիստ ազնիւ գիտեն որ հակառակ տարբերել ի վեր խօսուած այդ չողջողուն խօսքերուն, հակառակ զպրոցներու համար ծախսուած հազարաւոր ոսկիներուն, մեր կրթական գործը մինչեւ ցայսօր խիստ կաղն ի կաղը կ'ընթանայ, ու մեր ազգային զպրոցներէն ելլող չրջանաւարաւ, փոխանակ հիմնաւոր դաստիարակութեան մը պարգեւած սուգիւ մեծ եւ անուրանալի օգուտները վայելելու, թերի կրթութեան մը տուած սին հպարտութեամբ ներշնչուած, ո եւ է արհեստով մը, կամ ձեռքի աշխատութիւններով զբաղելու բնաւ չեն զիջանիր դրեթէ միշտ։

Ուսումնական Խորհրդոյ ազնուաշուք Ատենապետը՝ «Նախնական եւ Երկրորդական կրթութեան» սոյն հանդէսին իրրեւ նախագահ դրած գեղեցիկ տողերուն մէջ, զանազան ազգերու զարգացման ասպիճանաւ, դաստիարակութեան գործին ալ ասպիճանաւոր զարգանալուն վրայ պատմական համառօտ ակնարկ մը նետելէ, եւ մեր մէջ ալ ասկէց առաջ կրթութեան գործին մէջ ո՛ր ասպիճան մասնակցութիւն ունենալուն վրայ հայեացք մը ձգելէ յետոյ, խիստ որոշ կերպով մատնանիշ կ'ընէ մեր կրթական դրութեան մէջ գտնուող թերութիւնները, որոնց մէջտեղէ վերցուելուն համար խիստ լուրջ ջանքեր պէտք է ըլլան։

Այդ թերութիւնները հետզհետէ բառնալու միջոցներէն մին եւ դլխաւորը՝ անուրանալի է որ մանկավարժական թերթը պիտի ըլլար։ Ուստի եւ Պէրպէրեան էֆէնտիի—որ իրրեւ ատենագրա Ուսումնական Խորհրդոյ՝ ասոր հիմնուելուն նախաձեռնարին է եղած,—մեր զաւակներու կրթութեան համար ըրած բազմաթիւ ջանքերուն ու գործերուն մէջ առաջին տեղը պիտի գրաւէ այս կիսամսեայ հանդէսը։

Կրնան գտնուիլ մարդիկ, որ ղ նախգրի մը, կամ «յիսանելն ի ձեռաց արարչին իրաց»ի պէս բացատրութեան մը կրթելով, գործոյն կարեւորութեան վրայ ատուերած մը ձգել աշխատին. բայց անշուշտ լրջամիտ ընթերցողը պատճառ մը չունին չհաւանելու թէ, մեր բոլոր գրագէտք պարտաւոր չեն Օսմանեան Պանքայի նախկին չէնքին այժմու բնակչաց ոճին վրայ չափել իրենց գրութեան ձեւը։ Ուստի կրնանք վստահ ըլլալ որ այդպիսի ակնարկութիւններ բնաւ չեն կրնար կոտրանցնել տալ հասարակութեան առջեւ՝ Մ—էի մէջ հրատարակուող լուրջ եւ նպատակայարմար յօդուածներու կարեւորութիւնը։

Եւ այդ հանդէսը, որ վարժապետներու պարտքերը պիտի գծէ հանդէպ աշակերտին, ուսուցման մեթոտները պիտի ցուցնէ հետզհետէ, պէտք չէ կարծել թէ մինակ վարժապետներուն օգտակար է. ընդհակառակն, անոնք որ զաւակի հայր են, ու քիչ շատ ալ զարգացեալ,—փառք Աստուծոյ թէեւ քիչ, բայց զարգացեալ ծնողներ ալ կան մեր մէջ,—այդպիսիներն ալ մեծ օգուտով կրնան կարդալ այդ թերթը եւ ըստ այնմ ուղղել իրենց զաւակներուն քայլերը, քանի որ մանկան կրթութիւնը տուն մը նէ կը սկսի։

* * *

Մանկավարժական հանդէսի մը անդրադարձը չի՞ չեչուուր նաեւ գաւառաներէն յաճախակի եկած թղթակցութիւններով, որոց մէջ միշտ տարուութեամբ կը կարդանք թէ իրենց քաղաքին կամ գիւղին վարժարանը թէեւ այնքան հազար ղրուշի հատատուն եկամուտ մ'ունի, բայց դարձեալ անբաւական է, եւն։

Այս կարգի դժգոհութեան ձայն մըն ալ Նիկոմիդիայէն եկած էր անցեալ չարթուն համակագիր էֆէնտին՝ Նիկոմիդիայի կրթական, եւ թեմական ուրիշ գործերուն վրայ դժգոհութիւն կը յայտնէր քաղաքական ձեւով մը, ու կը փափաքէր որ իրաց ցաւալի ընթացքին վասնէրը յայտնեմք իրեն, հանդերձ մեր դիտողութեամբք։ Դժբաստարար պիտի չկրնանք իր փափաքը գոհացնել, քանի որ խիստ հեռու կը գտնուինք մենք՝ իրաց վիճակին վրայ տասդ գաղափար մը կազմելու համար, եւ իր նամակէն ալ որոշ տեղեկութիւն մը չկրցանք քաղել, որպէս զի կրնայինք կարծիք մը յայտնել։

Բան մը կայ սակայն որ կրնայ բուսիլ իրրեւ սփոփանք Նիկոմիդիայի ազնիւ նամակագրին, քանի որ սփոփիչ պատասխանի մը կը սպասէ։

Ամէն տեղ ալ մեր կրթական գործերը մանաւանդ, բնաւ գոհացուցիչ հանգամանք մը չունին. հիւանդութիւնն ամենուն քով ալ կայ. ամէն քաղաք, ամէն գիւղ, ամէն թաղ ունի իր մասնաւոր խնդիրները, կնճիռները, ցաւերը։ Ուստի պէտք չէ Նիկոմիդիացի էֆէնտին յուսահատի, մինակ իրենց գլխուն եկած անտանելի փորձանք մը համարելով այդ ներքին վէճերը անհամաձայնութիւնները։

Այս խօսքերը կ'ըսեմ իրրեւ մխիթարանք միայն. բայց չենթադրուիր անշուշտ որ «հիւանդութիւնը հանրական ըլլալուն համար մասնաւոր չանք մ'ընելու պէտք չունին» ըսել կ'ուզեմ. ընդհակառակը՝ կարեւոր կ'ըլլայ ատիկայ իմ գաղափարիս։ Իրենք միայն կրնան գտնել իրենց ցաւերուն բուն պատճառը, ուստի պէտք է փնտռեն զայն ուշադրութեամբ, մէկդի թողուն անձուկ ու նեղ գաղափարներն ու շահերը, ու եթէ խղճամտութիւնն, եւ ազգային մանաւանդ կրթութեան անշահանդիր սէրը մուտ գտնէ իրենց սրտին մէջ, վասահաբար կրնամ ըսել թէ այն ատեն պէտք պիտի չունենան գործերուն անկերպարան վիճակին պատասխանատուութիւնն այս կամ այն անձին վրայ նետելու, վասն զի անկերպարան վիճակ մը պիտի չունենան իրենց ոչ թեմական եւ ոչ ալ կրթական գործերը։

* * *

Սակայն անձուկ ու սահմանափակ գաղափարի եւ մտքի տէր մարդիկ ամէն տեղ, եւ վաղնամ միշտ պիտի գտնուին։

Թարմ օրինակ մը։

Բարոյներու վրայ Զատկէն առաջ գրած յօդուածս՝ անշուշտ կը յիշեն ընթերցողք՝ որ եւ ոչ մէկ թաղի երիտասարդութեան, եւ ոչ մէկ եկեղեցիի քարոզչին ակնարկութիւն մը կը պարունակէր, այլ ընդհանուր կերպով պերճախօս քարոզիչներ ունենալու անհրաժեշտ հարկը կը շեշտէր միայն։

Արդ գտնուեր են այնպիսիներ, (չըսե՞մ անձուկ մտքի եւ սահմանափակ գաղափարներու տէր մարդիկ), որ այդ յօդուածիս մէջ ակնարկութիւն մը նշմարել կարծեր են այնպիսի եկեղեցականի մը դէմ, որուն թէեւ անձամբ ներկայացուելու բախտը չեմ ունեցած, բայց իմ բոլոր զօրութեամբս կը յարգեմ զինքը, մեր եկեղեցականաց մէջ ա՛յնչափ հազուագիւտ եւրոպ իր չքնաղ հիրքերուն համար, զորս զինքը բոլոր ճանչցողները խիստ լաւ գիտնատած են։

Անունը չեմ յիշեր հոս, վասն զի խիստ բարձր կը գտնեմ զինքը այսպիսի չնչին վէճերէ. մանաւանդ որ մասնաւոր փափաք մըն ալ չունիմ այսինչին կամ այսինչին հաճոյ երեւնալու։

Բայց այս դէպքը որոշ կերպով չի՞ ցուցներ, թէ մենք քաղաքակրթութեան ճամբուն մէջ տակաւին առաջին քայլերն անգամ առած չենք դժբաստարար։

* * *

Քաղաքակրթութիւն ըսի, եւ . . . «Ապողոնի Օրհներգը» յիշեցի, որ ի հրնուն այնքան ոգեւորութեամբ կ'երգուէր անշուշտ Եունական տաճարներուն մէջ։

Ցոյներու փառաւոր անցեալը կը շողշողայ գիտութեան հորիզոնին վրայ, եւ իրաւամբ կը պարծին անոնք իրենց մեծ նախնիքներուն դրական ու գեղարուեստական չքնաղ գործերովը։

Անոնք որ ժամանակաւ չահակիրներն եղած էին գիտութեանց եւ արուեստից, անշուշտ ունենալու էին իրենց յատուկ զարգացեալ ու յառաջացեալ երաժշտութիւն մըն ալ։ Ուստի չզարմացանք երբ անցեալներ լրագրաց մէջ ծանուցուեցաւ թէ գտնուած է ասկից 2000 տարիներ առաջ Ապողոնի ձօնուած օրհներգ մը։

Դժբախտաբար ներկայ չկրցայ գրանուիլ անցեալ չաբաթ իրիկունները Եունական Սիլլոգոսին մէջ տրուած նուագահանդիսին, որպէս զի ի մէջ այլոց կարենայի յայտնել իմ անձնական տպաւորութիւնս ալ Ապողոնի այդ Օրհներգին վրայ, որ հոն երգուեցաւ. սակայն ներկայ եղողներն, ընդ որս եւ լրագրոյս Տնօրէն ազնուաշուք Տիգրան էֆէնտին, որ երաժշտական կոորներու վրայ կարող է լուրջ կարծիքներ յայտնել, կ'ըսեն թէ չեն կրցած մեծ տարբերութիւն մը նշմարել այդ Օրհներգին եւ այժմու եւրոպական երաժշտական գեղեցիկ կտորի մը մէջ (1)։

(1) 1500 սէնէ եվվէլ թէրէննիմ իտիլն նաղմէլերի տինլէթմէք իչիւն պիր Էվրօպալույը պիր էրմէնի քիլիսէնէ կէօթիւրսէք՝ մուսիկէյի՝ հաղգաթէն ալպֆրանկա մուզիգանը խարճինտէ վէ անէն պաչգա օլարագ չիմտիքի մուզիգա իլէ հիչ միւնասէպէթի օլմայան նաղմէ վէ մագամար իչիւտէճէք տիր։

Հալ պու քի, իքի պին սէնէ եվվէլ չաղրըրմագաա օլան Աբօլօն նաղմէսինի տինլէմէք իչիւն կէչէն ճումաա էրթէսի ագչամը Պէյօղլուտան Բում Սիլլօղոսը սալօնընա կիթտիիկիմզէ, պիզ վէ պիզիմէ հէման բէք չօգալարը՝ իսթիմա իթտիկիմիզ մուզիգանըն ատէթա չիմտիքի մուզիգայա այնը այնընա մութապզգ պիր նաղմէ օլուուղընը անլատրըմըզդան, հէրիմիզ չու էֆֆեատա ազհիպ օլմուչըզ տըր։ Շէօյլէ քի, օ ադչամքի Աբօլօն նաղմէսի՝ եա 2000 սէնէ եվվէլ թէրէննիմ իտիլէն Աբօլօն նաղմէսինին սալընա այնէն մութապզգ էյլիյ տիր, եալսատ էկէր թէմամ թէմամընա այնը մուզիգա իսէ՝ օ հալտէ օլ վագթքի նաղմէլէր տախի թըպզը չիմտիքի նաղմէլէր կիպի իմի, վէ եա թապլիրը տիէրլէ օլ վագթ տախի Պէլինի, Բօսինի, Մօցարթի վէ Վէրտի կիպի մուսիգի

Արդեօք յունական հին երաժշտութիւնը բարձրացած էր հիմակուան Եւրոպական երաժշտութեան ասպիճանին, թէ ոչ Դեղվիսի մէջ գտնուած այդ Ապողոնի երգին երաժշտական իաղերը կատարելապէս չէ կրցած քակել Պ. Ռէյնաք։

Երկրորդ ենթադրութիւնն աւելի հաւանական կը թուի մեզ, եւ գործին հընագիտական կարեւորութիւնը դժբախտաբար մեծապէս կը նուազի այս պարագային։

ԱՒԵՏԻՍ Թ. ԿԷԶԻՒՐԵԱՆ

ՄՈՒՀԱՌԷՄԷ

Գալաթատա Քիւչիւք Միլլէթ խանընտա մուգիմ գահվէ վէ շէքէր թիւճճարը Ղլիմանտօսըն գացասընը գէրրըգ սէրունինտէ պուլունան ագչէյի սըրգաթի իթմէկէրինտէն տօլայը մագնունէն մէվգուֆ պուլընան օտտապայը Արթին վէ համմալ Նազար, Աբրահամ, Գրիգոր, տիկէր Աբրահամ, Թագուոր, Գաբրիէլ, կարապետ վէ Թորոս իլէ զայրը մէվգուֆ չիլինկիր Լեւոն վէ Աւետիս վէ միւատաիի մէրգումընուշաղը Գոսթի հագգալարընտա էվվէլքի կիւն սոն մուհաքէմէլէրի Պէյօղլու Պիտայէթ ճէզա մահքէմէսինտէ իճրա օլընարագ, Նէթիճէի մուհաքէմէտէ, մագնունլարատան օտտապայը Արթին, Նազար, Աբրահամ, Գրիգոր, տիկէր Աբրահամ, Թագուոր, Գոսթի, Լեւոն վէ Աւետիսին ֆիիլը սրգաթա ճիւրաթիրանէ տաիր պիր կէօնա իխտարաթի վէ տէլիլ վէ էմնարէ օյմատըղընտան, պէրաէթէրէյլէ պաչգա պիր սէպէպտէն տօլայը մէվգուֆ տէյիլէրէխէ, Թախլիյէի սէպիլէրինէ, վէ ֆագաթ տիկէր Գաբրիէլ, Կարապետ վէ Թորոսըն ֆիիլը սրգաթա ճիւրաթիրը անլաշըրմադա, Թարիխը թէվգիֆիլէրինտէն իթիբարէն պունլարատան Գաբրիէլին 10, վէ Կարապետ իլէ Թորոսըն տախի 9ար այ միւտտէթիլէրլէ հապսալարընա դարար վէրիլմիշ տիր։

ԹՐԱՄՎԱՑ ՇԻՐՔԷԹԻ

Շիրքէթին Շէյլի, Պէյլիքճաշ վէ Ապարայ տէրօղարընտա պուլունան պէկիրլերի իչիւն լիւզում օրան 100,000 քիլէ արբա մէվզիի միւնագասայա վաղ խիւլճէկկինտէն, իչպու միւնագասայա տախիլ օյմագ իսթէյէնլէրին՝ հէր կիւն էօյլենաէն սոնրա սաաթ 2էն 4է գատար Գալաթատա Վէյօտա սօգաղընտա քեսին չիրքէթին իտարէսի մէրքէզիյէսինէ միւրաճաաթ իտուպ, չարթնամէ միւնտէրիճաթը հագգընտա քէսպը վէզուֆ իթմէկլէրի լիւզում իլան օլունընը։

Միւնագասընն իճրա օլունճագ կիւնիւ այրընճա իլան օլընճագ տիր։

4—1

հօճալարը վէ մուսիգի նաղմէլերի պուլընըպ, չիմտիքի նօթալար եէրինէ ատկէր իչարէթլէր գուլլանըրմագտա օլտուղը հալտէ, պու իչարէթլէր վագթ իլէ բէյ տէր բէյ դայպ օյմըշ, վէ չիմտիքի նօթալար անլէրին եէրինէ կէչմիշ տիր։

Ճ. Շ.

(3)

ԷՄԻԼ ԿԱՊՕՐԻՕ

ՕՐՍԻՎԱԼԻ ՈՃԻՐԸ

Թարգմ. ԱՒԵՏԻՍ Թ. ԿԷԶԻՒՐԵԱՆ

Վայրկեան մը մտածել թուեցաւ, յետոյ կանչեց.

— Պա՛թիսթ։

Սպասաւորը հեռուն չէր. աչքն և ականջը փոփոխակի փականքին ծակին փակցուցած, մտիկ կ'ընէր ու կը դիտէր ներսն անցած դարձածը։ Տիրոջը ձայնը լսածին պէս, թեւը երկնցնել միայն պէտք եղաւ դուռը բանալու համար։

— Պարոնը զի՞ս կ'ուզէ։

— Շուտ, հայտարար դատաւորին տունը վազէ, բսաւ անոր քաղաքական. վայրկեան մը կորսնցնելու չի գար. ոճիր մը, թերեւս սպանութիւն մը գործուած է. շուտ, խիստ շուտով թող դայ...։ Դուք ալ, շարունակեց՝ խօսքը Պէրթիօներուն ուղղելով, հոս ինծի սպասեցէք, վերարկու մը անցնեմ կռնակս։

Օրսիվալի հայտարար դատաւորը՝ հայր Բլանթա, (այսպէս կը կոչեն զինքը) Մրլէօնի նախկին փատաւան մըն էր։

Հայր Բլանթա, որուն բոլոր գործերը յաջող գացած էին միշտ, յիսուն տարեկան եղած ատեն, մի և նոյն ամուսնի մէջ կորսնցուց իր պաշտեցեալ կինն և երկու երիտասարդ զաւակները, մին տասնեւութ և միւսը քսաներկու տարեկան։

Այս յաջողական կորուստներն զգեստեցին մարդ մը՝ զոր երեսուն տարուան յաջողութիւնները անպաշտպան թողած էին դժբախտութեան դէմ։ Երկար ատեն վախցուեցաւ թէ իր բանականութիւնը կը կորսնցնէ։ Շահու վերաբերեալ խենթ ու մենթ պատմութիւններով զինքն իր ցաւերուն մէջ անհանգիստ ընող միակ յաճախորդի մը տեսքը կը զայրացնէր զայն։ Ուստի երբ իր գրասենեակը գրեթէ կէս դնով ծախեց, բնաւ դարմացող չեղաւ։ Կ'ուզէր իր տրտմութեան մէջ առանձնանալ, վստահ ըլլալով որ երբէք պիտի չմխիթարուի։

Բայց ցաւին սատկութիւնն անցաւ, և անգործութեան հիւանդութիւնն եկաւ։ Օրսիվալի հայտարար դատաւորի պաշտօնը պարապ մնացած էր. հայր Բլանթա խնդրեց և ստացաւ զայն։

Երբ հայտարար դատաւոր կարգուեցաւ, ձանձրոյթը նուազեցաւ։ Այս մարդը՝ որ իր կեանքը վերջացած կը նկատէր, սկսաւ հետաքրքրուիլ ներկայացուած հազար ու մէկ դատերէն։ Բարձրագոյն խմացականութեան մը բոլոր կարողութիւնները, գերազանցօրէն նրբացած մտքի մը բոլոր հընարքներն ի գործ դրաւ սուտն և իրաւը զանազանելու համար այն ամէն ստախօսութիւններուն մէջէն՝ զորս ստիպուած էր մտիկ ընելու։

Սակայն հակառակ Պ. Գուրթուաի յորդորներուն, յամառեցաւ առանձինն ապրելու գաղափարին մէջ, պնդելով թէ ո և է ընկերութիւն կը յոգնեցնէ զինք, և թէ դժբաղդ մարդ մը տօնական երեկոյթ մը խանգարող մըն է լոկ։ Իր պարապ ժամերն յատկացուցած էր բէրիներու (ծաղիկի տեսակ մը) աննման հաւաքածոյ մը կազմելու։

Դժբախտութիւնը՝ որ նկարագիրները կը փոփոխէ ի բարին կամ ի չարն, զինքն ըստ երեւութին սոսկալի կերպով անձնասէր ըրած էր։ Հաստատապէս կը պնդէր, որ կեանքի վերաբերեալ բաներուն կը հետաքրքրուէր այնչափ միայն, որչափ յափրացած քննադատ մը թատերաբեմի գործերուն։ Ամէն բանի նկատմամբ ունեցած իր խորին արհամարհանքը պարծենալով կը յայտնէր միշտ, և կ'երդնուր որ եթէ Բարիզ քաղքին վերայ կրակէ անձրեւ մը տեղար, գլուխն անգամ պիտի չդարձնէր դիտելու համար։ Իր սիրտը յուզել անկարելի էր։ — « Այս բանն ի՞նչ օգուտ ունի ինծի։ » Այս էր իր անփոփոխ յանկերգը։

Այս նկարագրին տէրն է այն մարդը, որ Պաթիսթի մեկնելէն քառորդ ժամ մը վերջ Օրսիվալի քաղաքապետին տունը կը հասնէր։

Պ. Բլանթա երկայնահասակ, նիհար և ջղուտ է. իր կերպարանքը նշանաւոր բան մը չունի. մազերը կարճ են, տխուր աչքերը կարծես միւտ բան մը կը փնտռեն, և իր չափազանց երկայն քիթը ածելիի մը շեղբին կը նմանի։ Իր վյտերու օրերէն ի վեր, բերանը — ժամանակաւ ա՛յնչափ նուրբ — բոլորովին ձեւէ եւած է. դէպ ի վար հակած ստորին շրթունքը՝ պարզմտութեան խարտսիկ երեւոյթ մը կուտայ իրեն։

— Ի՞նչ կ'իմանամ, կ'ըսէ դռնէն ներս մտած պահուն, տիկին տը Թըրէմօրէ՞ն սպաններ են։

— Գոնէ սա մարդիկը զայդ կը պնդեն, պատասխանեց քաղաքապետը, որ ինքն ալ նոր վերադարձեր էր սենեակը։

Պ. Գուրթուա միեւնոյն մարդը չէր. ժամանակ ունեցեր էր քիչ մը գտնելու ինքզինքը։ Կը փորձէր մեծ վայելուչ ցրտութեան մ'արտայայտութիւնը տալ իր դէմքին։ Պէրթիօներուն ներկայութեան իր ցաւն ու վրդովումը յայտնի ընելով, արժանապատուութիւնը պահել չկրնալուն համար սաստկապէս կշտամբեր էր ինքզինքը։

— Բնաւ բան մը այս ասպիճան պէտք չէ յուզէ իմ դիրքս ունեցող մարդ մը, ըսեր էր ինքնիրեն։

Ու թէեւ սոսկալի կերպով յուզուած էր, բայց կը ջանար հանդարտ, ցուրտ և անողոք դէմք մ'առնուլ։

Իսկ հայր Բլանթա, արդէն բնականէն ունէր այդ անայլայլ դէմքը։

— Շատ ցաւալի դէպք մըն է այս, բսաւ այնպիսի ձայնով մը, որուն կը ջանար անշահանդիր չեշտ մը տալ։ Բայց ըստ ինքեան, մեզի ի՞նչ վնաս կայ ասկից։ Պէտք է երթալ սակայն, և իրողութիւնն անյապաղ անձամբ ստուգել. արդէն խմացուցած եմ ոստիկանաց տանտապետին որ մեզի միանայ։

— Մեկնինք, ըսաւ Պ. Գուրթուա, արդէն լայնակամարս կապած եմ։

Եւ մեկնեցան։

Ֆիլիբ և իր հայրն առջեւէն կ'երթային, երիտասարդը՝ փուլիկոտ և անհամբեր, իսկ ծերը՝ տխուր և մտահոգ։

(Շարունակելի)

Բ. ՀԱՏՈՐ
(Վ.ԵՐԷՔ)
ԳԻՏԱԿԱՆ ԶՐՈՒՅՑՆԵՐ
40 Հրահանգ եւ 42 Պատկերներով. Գինն է 4 Դրչ
Կը գտնուի Հայ գրատուներու։

ՍԱՐՐԱՖԻՃԼ

ԷՎՐՈՒԱ ՊՕՐՍԱԸ

Լօնտրա 18 մայիս

Ինպիլ. էսհամը Իսկ. Լիր.	100—50
Օսմ. էսհամը աչքլուը	23—93
» » գալանտարը	24—03
» » Սէրի Ա	61—50
» » » Բ	37—50
» » » Գ	25 -81
Օթոման 1871	—
Օսմանլը Պանդաքը	15—50
Ռուսիա իսթիգլալը	—
Մրսրը տուլ. մուլթանրատէ	102—
» իսթիյազը	105—25
Տարիբեի Սանիյէի Մրսրը	103—
Ռուշդիա իսթիգրազը	—
Պուլկար իսթիգրազը	—
Գամպիո Բարիզ 3 այ վառէ	25—32 60

—

Բարիզ 18 մայիս

Ֆրանս. էսհ. 3 % ֆր.	101—12½
» » ¾½ %	107—25
Եկէռ Օսմ. էսհամը աչքլուը	24—27
» » » գալանտարը	24—27½

ՄԷԼԳՈՎԷԼ

Սէրի Բ.	37—75
» Գ.	26—07½
Ռուսկի յրմէնտրֆէրի	111—25
Օսմանլը Բէյիսի էսհամը	440—
» Պանդաքը	640 —
Գրէքի Լիոնէ	742—50
Գրէքի Ֆոնսիէ	957—50
Դոնմիւար տէքազոնի	—
Սիւվէյիշ ագախոնը	2840 —
Իթալիա էսհամը	78—20
Մրսրը ֆոնս. մուլթանրատէ	514—37
Բանքարիթէ Թիւրքը	477—50
Եուսան 5 % 1879	—
Գամպիո 3 այ վառէ	25—19

—

Վիէննա 18 մայիս

Լօնտրա իւզերինէ գամպիո	125—80
Ռուսկի յրմէնտրֆէրի ֆի.	63—90
Օսմանլը Բէյիի ադախոնը	218 —

—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ուս. տուն ազդ. գաս.	26—21½
» » » էն եուքսէք	26—22
» » » էն աշաղը	26—20
Գու սապան տչլար գ. ք.	26—2 1½
Թանզիմաթը Օսմանիյէ	95 —
» » » էն եուքսէք	—
» » » էն աշաղը	—
» » » աշաղը գ. ք.	—
Սէռի Ա.	61—20
» Բ.	37—20
» Գ.	37—20
Ռումէլի յրմէնտրֆէրի	110—87½
Ագէլ Ֆռանգի	6—
Բէյբոր Դրչ.	—
Հէվալէսիզ » բէյբոր	10—

—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Դրէսի Փէնէրալ	8—28
Սթամպոլ Պանգասը	3—20
Օսմանլը Սիկորթա յիրգէրի	6—47
Բէյժի ագախոնը	19—10
Թրամվայ	5—80

—

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ԳԻՆԱՔԸ

Օսմ. միջատ 100 դր. առն	Դրչ. Բ.
Պլյակ մէհիտիյէ ֆիսդը	107 37
Մէճիտիյէ »	96—20
Պէշլիք »	101—20
Ալթընըզ »	102—20
Խամիսիկ լիրասը	110—10
Ֆրանսարգ ալթընը	87—17
Բոյ	90—
Բրէսիզ ալթընը	51—15
Գարգա գումէսի	8—49

ԳԱՄՊԻՈ

Լօնտրա	109—¾
Բարիզ 3 այ վառէլի	23 —

ԻՏԱԼԻԱ ՄԱԽՍՈՒՍԻ

ՖԷՆԵՐ ՊԱՂՉԷՍԻՆԻ ԽՈՒՐԸ

Եաղ մէվսիմի միւնասէպէթիյլէ պէբսի թէնէզգիւհ ծումսա վէ բազար կիւնէրի ֆէնէր պաղչէսինէ կիտէճէք էհալիյի գալամշ իսկէլէսինէ չբգսրբգ վէ ամսէթամէ օրատան ալբգ պիր խրամէթը միւֆթէխիրէ նյիգա իթիմէք իւզրէ ապրիլին 29ընճը ծումսա կիւնիւնտէն իթիպարէն Իտարէի Մախսուսէ թարամֆրնտան վաքօրյար թախսիս օլունմշ տրը։

Վաքօրյարդն օգրպյաճագլարը իսկէլէլէրլէ վաղթը հարէքէթլէրի պէրվէճճը աթի տրը։

ՓԷՏԵՐԲՈՒՐԳԻ

Սթ. Տգ.
2 45 Գասրքէօյ, Մօտա, Գալամշը։
4 45 » » »
6 45 Մօտա, Գալամշը։
9 45 Մօտա, Գալամշը, Ճասը Պօսթանը։

ԳԱԼԱՄՇԸՐԱՆ

3 30 Տօղրու. քէօրբիւ։
5 30 » »
8 30 Մօտա, Գասրքէօյ, Բէօրբիւ։
11 15 Մօտա, Բէօրբիւ։

* * *

ԵԱԼՐՎԱՍ ԽԱԹԹԸ

Եալրվա գալրլոճալարրնրն մէվսիմի օլմագ միւնասէպէթիյլէ, իշլու. 1894 ապրիլին 30ընճը ծումսա էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն Եալրվայա ազիմէթ վէ ավտէթ իթմէք իւզրէ Իտարէի Մախսուսէ թարամֆրնտան ֆէկվդէլաաէ վաքօրյար թախսիս օլունարագ, ամիսէ մուհարրէր սէֆէրլէր իչրա օլունաճագ տրը։

ԱԼԻԴԷՐ

Ճուսմա էրթէսի վէ բէնճշէնպիհ կիւնէրի սաաթ 2տէ Ամրբէճիտէն Եալրվայա, իմմիա թարիգի վաքօրը իլէ։

Բազար, սալը վէ ծումսա կիւնէրի սաաթ 1տէ քէօրբիւտէն Եալրվայա, Գասրքէօյ, Հէյպէլի, Պ. Ամայա օղրայարագ։

ԱՎԴԵՐ

Բազար էրթէսի վէ բէնճշէնպիհ կիւնէրի սաաթ 8տէ Եալրվատան քէօրբիւյէ, իմմիա թարիգի իլէ։

Սալը վէ ծումսա կիւնէրի սաաթ 6տա վէ բազար կիւնիւ սաաթ 8տէ Եալրվատան քէօրբիւյէ, Պ. Ամա, Հէյպէլի վէ Գասրքէօյինէ օղրայարագ։

Պիրնէճի մէվգը 20 ղրշ.
Կիւմրիթէ » 12 »
Զօճուղլարատան Եարբմ պիլէթ պրնճաճագտրը։

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՖԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(4) Պէչիքթաշ ռիւշտիյէի ասքէրիյէսի ռիյազիյէ մուալլիմի միւլազիմը եվվէլ Մէհմէտ Էմին էֆէնդին 310 ամէնսի չէհրը մարթ մուայյէնաթրնտան կիւչթ վէ էրզագ վէ նանը ազիզ բուսուլալարընը գազալն զայ էյլէսիկի իսթիտա զելընմշ վէ սուրէմը գայը գայալարը պաւլասրնա չէրն վէրիմշ օլմասրնա, վէ սէնէսի իսթիմտրնտա գալարրնա թէվֆիգէն մուամէլէ իսիլէճէկինէ պինանէն, մէզգիւր բուսուլալարրն հիւքմի գալմասրը վէ զուհուրինտէ պաթթալ իսիլէճէկի մալիւմ օլմագ իւզրէ իլան զելընը։ 3—1

Իմարաթը Ամիրէ վէ խայրաթը սաիրէ իչիւն պիր սէնէլիք միւպայէառնա լիւզում կէօրիւնէն 13655 չէքի մզգտարը հաթապրն միւնագասառնա իսթիտաբ օլնմշ օլմաղլա, չէրաիթը միւնագասայը անլամագ վէ միւնագասատա պուլընբգ թէնզիլաթ իճրա էյլէմէք իսթէյէնլէրին մէճլիսը իտարէի էվզաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։
4 մայիս 310 3—3

Ճէվամիի չէրիֆէ վէ խայրաթը սաիրէ իչիւն թարիկար մուղավէլէտէն իթիպարէն 2 սէնէ զարֆրնտա միւպայէա վէ ֆէլրյինէ լիւզում կէօրիւնէն գուրչունտան ճէտիա գուրչունրն պէհէր աթիգ զլյէսի 2 ղր. 25 բարա վէ իզապէ օրնաճագ գուրչունրն տախի պէհէր աթիգ զլյէսի 20 բարատա թավիպի էֆէնտինտէ պուլընտրընա, վէ չէհրը ճարիի Ռուսինին 9ընճը բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար հէր գաչ բարա վէ 12ընճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ քէզալիք սաաթ 10ա գասար 100տէ 5 թէնզիլ օլընը իսկ գապալ օլընճաղընա պինանէն, նօգանընյալ ֆէլրյ իսիմէք իսթէյէնլէրին մէճլիսը իտարէի էվզաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։ 4—4
3 մայիս 310

ԻՏԱԼԻԻ ՄԱԽՍՈՒՍԻ

Իշլու. 1894 Ապրիլին 25ինճի կիւնիւնտէն իթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԹԱՐԻԳԻ
Ադրիատիական ժամանակ

Սթ. Տգ.
11 45 Պ. Ամա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գրնալը.
12 15 Հէյպէլի, Պ. Ամա, Մալթէբէ, Ճասը Պօսթանը, Գալամշը, Մօտա։
12 30 Բէնանէք, Գարթալ, Պ. Ամա, Հէյպէլի, (Պ. Ամատան սաաթ 1.15տէ).
3 Պ. Ամա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գրնալը.
8 Բէնանէք, Գարթալ, Պ. Ամա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գրնալը, (Պ. Ամատան սաաթ 8.45տէ).
10 45 Պ. Ամա, Հէյպէլի, Գասրքէօյ.

ՓԷՏԵՐԲՈՒՐԳԻ Ադրիատիական ճանիպէրէ

1 15 Հէյպէլի, Պ. Ամա։ (1)
2 15 Գասրքէօյ, Գրնալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ամա, Գարթալ, Բէնանէք։ (1)
8 45 Գրնալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ամա, (1
10 Հէյպէլի, Պ. Ամա, Գարթալ, Բէնանէք։ (2)
10 40 Մօտա, Գալամշը, Ճասը Պօսթանը, Մալթէբէ, Պ. Ամա, Հէյպէլի։ (2)
11 Գրնալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ամա։ (2)

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ
Ադրիատիական ժամանակ

11 Պ. Ամա, Հէյպէլի։
11 30 Բէնանէք, Գարթալ, Պ. Ամա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գրնալը. (Պ. Ամատան սաաթ 12.15տէ)։
1 15 Հէյպէլի, Պ. Ամա, Մալթէբէ, Ճասը Պօսթանը, Գալամշը, Մօտա։
8 30 Պ. Ամա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գրնալը։
9 45 Բէնանէք, Գարթալ, Պ. Ամա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գրնալը, Գասրքէօյ, (Պ. Ամատան 10.30ատա)։
10 45 Հէյպէլի, Պ. Ամա, Մալթէբէ, Ճասը Պօսթանը, Գալամշը, Մօտա։

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ
Փէտերբուրգի Ադրիատիական

1 30 Գասրքէօյ, Գրնալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ամա, Գարթալ, Բէնանէք։ (2)
2 30 Գրնալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ամա։ (2
2 Մօտա, Գալամշը, Ճասը Պօսթանը, Մալթէբէ, Պ. Ամա, Հէյպէլի։ (2)
10 15 Գրնալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ամա, Գարթալ, Բէնանէք։ (2)
10 40 Մօտա, Գալամշը, Ճասը Պօսթանը, Մալթէբէ, Պ. Ամա, Հէյպէլի։ (2)

ԱՏԱԼԱՐ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԹԱՐԻԳԻ

Բազար կէնէլբրնտէն մասրա Անատօլու վէ Ադրիատիական ճանիպէրէ։

12 15 Հէյպէլի, Պ. Ամա, Մալթէբէ, Ճասը Պօսթանը, Գալամշը, Մօտա։
3 30 Ճասը Պօսթանը, Գալամշը, Մօտա։
11 » » » »

Փէտերբուրգի Անատօլու ճանիպէրէ

2 15 Մօտա, Գալամշը, Ճասը Պօսթանը։ (1)
9 45 » » » » (1)
10 45 Մօտա, Գալամշը, Ճասը Պօսթանը, Մալթէբէ, Պ. Ամա, Հէյպէլի։ (2)

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ
Ադրիատիական

1 15 Հէյպէլի, Պ. Ամա, Մալթէբէ, Ճասը Պօսթանը, Գալամշը, Մօտա։
10 45 Հէյպէլի, Պ. Ամա, Մալթէբէ, Ճասը Պօսթանը, Գալամշը, Մօտա։

Փէտերբուրգի Ադրիատիական

2 45 Մօտա, Գալամշը, Ճասը Պօսթանը, Մալթէբէ, Պ. Ամա, Հէյպէլի։ (2)
10 45 Մօտա, Գալամշը, Ճասը Պօսթանը, Մալթէբէ, Պ. Ամա, Հէյպէլի։ (2)

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ
Անատօլը շէնէլբրնտէրէ դ-ընէսատրէ Փէտերբուրգ

Սթ. Տգ.		Գրբ. Ն.
11	Իսկիշէհիրէ կիտէն	24
12 15	Պիկա թէսատուֆ(3)	
1 10	Բէնանէք կիտէն	4
2 50	Պիկա թէսատուֆ(4)	502
3 30	Բէնանէք կիտէն	6
6 03	Բէնանէք կիտէն(4)	8—504
7 30	Իզմիտ կիտէն	26
8 45	Բէնանէք կիտէն(4)	10—506
10 30	Բէնանէք կիտէն (4)	14—508
11 30	Բէնանէք կիտէն	16
	Հայդարբ-Բաշտան	
11 47	Բէնանքաէն կէլէն	1
1 20	Բէնանքաէն կէլէն	3
1 40	Պիկա թէսատուֆ	
3 30	Իզմիտաէն կէլէն	21
5	Բէնանքաէն կէլէն(4)	5—501
7 35	Բէնանքաէն կէլէն	7
8 05	Պիկա թէսատուֆ(4)	503
9 25	Բէնանքաէն կէլէն	9
11 05	Իսկիշէհիրտէն կէլէն(4)	23—505
12 05	Բէնանքաէն կէլէն (4)	13—507

ԳԱՏԸԲԻՕԳ ԹԱՐԻԳԻ

Եկէմիճէ		Բազար	
Բէօրբիւտէն	Գասրքէօյտէն	Բէօրբիւտէն	Գասրքէօյտէն
Սթ. Տգ.	Սթ. Տգ.	Սթ. Տգ.	Սթ. Տգ.
11 15	11 15	11 15	11 15
12	12	12	12
12 45	12 45	1	1
1 30	1 30		
2 15	2 15	2	2
3	3		
3 45	3 45		
4 30	4 30	3	3
5 15	5 15	4	4
6	6	5	5
6 45	7 15	6	6
8	8 30	7	7
9 15	9 15	8	8 30
10	10	9	9
10 25	10 35	10	10
10 50	11		
11 20	11 25	11	11
11 45	12	12	12
12			

(1) Իշլու սէֆէրլէրէ եիւք գապուլ օլունաճագ տրը։
(2) Իշլու սէֆէրլէրէ եիւք գաթիէն գապուլ օլունմայաճագ տրը։
(3) Իշլու իշարէթլի սէֆէր՝ հէյնը լիգթիզատ իզմիտ կէնտարէրկէրէք 2 նումէրօվը գաթարա թէսատուֆ իսէճէք տիր։
(4) Ճուսմա վէ բազար կիւնէրի ֆէնէր պաղչէսի գաթարրնա թէսատուֆ իսէճէք տիր։

FARINE LACTÉE H. NESTLE
20 ՍԷՆԷԼԻԳ ՄՈՒՎԱՖՖԱԳԻՅԷԹ

32 RECOMPENSES
DONT
12 DIPLOMES D'HONNEUR
et
14 MEDAILES D'OR

Certificats nombreux
des
premières
autorités médicales
—

ՖԱՊՐԻԳԱ ՄԱՐԳԱՍԸ
ՓԻԻԶԻԻՓ ԶՕՃՈՒԳԼԱՐ ԻՉԻՆ ՄԻԻՔԻՄԻԼ ՆԱՖԱԳԱ.

Քեսաֆի մզգտարաա օլմնյան անա սիւտիին եերինի թուտար, վէ սիւտտէն քէմէլի գօլայլայտրրը, վէ զայէթ գօլայ սինը։—ՆԱԶԻՔ ՄԻՏԷԼԻ ԵԷՔԻԹԻԼԷՐ իչիւն տաբի նաֆիագա եերինէ սուրէթը միւֆիտէտ իսթիսալ օլունը։
Պիր լզգ թագիտալէրինտէն ասգընրլմագ իչիւն հէր գուտու իւզերինաէ
ՀԱՅՈՒ ՆԷՍԹԼԷ, Վ.Էվ.Էճ (Զուիցերիա)
նամ մուճիտինին իմզասը պուլընմասընա տիգգամ իմզէլի տիր։
Պէնճիւմէ պէշիւք էճդաճը վէ ըսբէչար տիւքքանկարրնտա պուլունրը։
Նէսթլէ գուժմանեաաը 1889 Բարիզ Սէրկիի Ուսմումիսինտէ էն եիւքսէք միւքանֆաթլարա նամլ օլուպ, պիր ՊԼՕՅԻՒՔ ՄԻԻՔԵԱՆԱԹ վէ պիր ԱԼԹՈՒՆ ՄԻՏԱԼԵԱ ալմշ տրը։

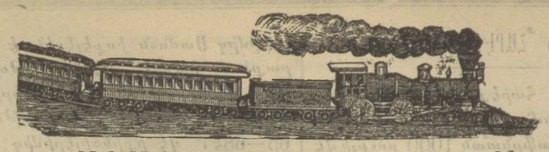

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԻ

1894 Ապրիլին 26ընտան իթիպարէն

ԱԶԻՄԷԹ

Թրէն Նօմ.	24	4	6	8	26	10	11	16
Սթամբօն	Իշլա վէ եօրճու.	Եօրճու.	Եօրճու.	Եօրճու.	Իշլա վէ եօրճու.	Եօրճու.	Եօրճու.	Եօրճու.
	Սպհ.				Ագշմ.			
Բէօբրիտէն	11	1 10	3 30	6 03	7 30	8 45	10 30	11 30
Հայտարբաշա միւվ.	11 25	1 35	3 55	6 28	7 55	9 10	10 55	11 55
Հար.	11 45	1 44	4 06	6 36	8 10	9 20	11 05	12 05
Գէզլէ Թօբրագ	— —	1 52	4 14	6 44	8 19	9 28	11 13	12 13
Ֆէն. քէօշէսի	11 55	1 56	4 18	6 48	8 24	9 32	11 17	12 17
Կէօզ Թէպէ	— —	2 01	4 23	6 53	8 30	9 37	11 22	12 22
Էրէն քէզ	12 05	2 07	4 30	7	8 36	9 42	11 28	12 28
Պօսթանճը	12 14	2 16	4 38	7 08	8 47	9 50	11 37	12 36
Մալթէբէ	12 28	2 29	4 50	7 20	9	10 02	11 48	12 47
Գարթալ	12 44	2 43	5 04	7 34	9 16	10 15	12 01	1
Բէնանէք միւվ.	12 55	2 52	5 13	7 43	9 26	10 24	12 10	1 09
Հար.	1 03				9 38			
Թուզլա	1 26				10 03			
Կէյպիզէ	1 49				10 30			
Տիլ Իսկէլէսի	— —				10 56			
Թավշանճըլ	2 21				11 10			
Հէրէքէ	2 38				11 31			
Եարը ժճա	2 59				11 54			
Թիւթ. Զիֆթլիք	3 13				12 10			
Տէրինճէ	3 25				12 22			
Իզմիտէ միւվ.	3 39				12 37			
Հար.	3 54				Ագշմ.			
Պէօյիւք Տէրպէնտ	4 33							
Սապանճա	5 05							
Ասա Բազար	5 32							
Կէյվէ	6 20							
Ադ Հիսար	6 47							
Մէքէճէ	7 26							
Լէֆքէ	8 01							
Վէզիր-խան	8 40							
Պիլէճիք միւվ.	9 24							
Հար.	9 34							
Գարաքէզ	10 44							
Պօզիւք	11 21							
Ին Լօնիւ	12 09							
Զուգուր Հիսար	12 39							
Էսկիշէհիր միւվ.	1 17							
Ագշմ.								
	Գրբ. Ն. 122							
	Սպհ.							
Էսկիշէհիր Հար.	12							
Ադ Բունար	12 49							
Այբ քէզ	1 32							
Պէյլիք Աբբը	2 20							
Սարըքէզ	3 32							
Պիլէր	4 29							
Սազլէր	5 14							
Պէյլիք Քէօրբիւ	5 57							
Բօլաթլը	6 52							
Մալի քէզ	8 12							
Սընճան քէզ	9 15							
Ինգաբէ միւվ.	10 08							
Ագշ.								

ԱՎՏԷԹ

Թրէն Նօմ.	1	3	21	5	7	9	131	13
Սթամբօն	Եօրճու.	Եօրճու.	Իշլա վէ եօրճու.	Եօրճու.	Եօրճու.	Եօրճու.	Իշլա վէ եօրճու.	Եօրճու.
Ինգաբէ Հար.							Սպհ.	
Ընճան քէզ							1 35	
Մալի քէզ							2 30	
Բօլաթլը							3 39	
Պէյլիք Քէօրբիւ							5 16	
Սազլէր							6 06	
Պիլէր							6 39	
Սարըքէզ							7 26	
Պէյլիք Աբբը							8 30	
Այբ քէզ							9 36	
Ադ Բունար							10 30	
Էսկիշէհիր միւվ.							11 07	
							11 54	
							Ագշ.	
							Գրբ. Ն. 23	
Էսկիշէհիր Հար.							Սպհ.	
Զուգուր Հիսար							9 40	
Ին Լօնիւ							10 19	
Պօզիւք							10 53	
Գարաքէզ							11 30	
Պիլէճիք միւվ.							12 05	
Հար.							12 55	
Վէզիր-խան							1 05	
Լէֆքէ							1 44	
Մէքէճէ							2 22	
Ադ-Հիսար							2 56	
Կէյվէ							3 24	
Ասա Բազար							3 51	
Սապանճա							4 48	
Պէյիւք Տէրվէնտ							5 06	
Իզմիտ միւվ.							5 36	
Հար.			Սպհ.				6 14	
Տէրինճէ			10 45				6 29	
Թիւթ. Զիֆթլիք			11 03				6 47	
Եարը ժճա			11 14				6 58	
Հէրէքէ			11 32				7 13	
Թավշանճըլ			12 05				7 40	
Տիլ Իսկէլէսի			12 19				7 53	
Կէյպիզէ			12 30				— —	
Թուզլա			1 02				8 34	
Բէնանէք միւվ.			1 27				8 57	
Հար.			1 50				9 19	
Գարթալ	10 30	12	1 58	3 45	6 15	8 10	9 27	10 40
Մալթէբէ	10 41	12 11	2 12	3 56	6 26	8 21	9 43	10 52
Պօսթանճը	10 55	12 27	2 31	4 10	6 41	8 35	10 03	11 07
Էրէն քէզ	11 07	12 39	2 45	4 21	6 52	8 46	10 18	11 20
Կէօզ Թէպէ	11 17	12 52	2 56	4 32	7 04	8 56	10 30	11 30
Ֆէնէր քէօշէսի	11 21	12 56	3	4 36	7 08	9	— —	11 34
Գէզլէ Թօբրագ	11 26	1 02	3 05	4 41	7 13	9 05	10 41	11 39
Հայտարբաշա միւվ.	11 30	1 06	3 09	4 45	7 17	9 09	— —	11 43
Հար.	11 37	1 13	3 17	4 52	7 24	9 16	10 50	11 50
Բէօբրիւյէ վաքօր միւվ.	11 47	1 20	3 30	5	7 35	9 25	11 05	12 05
	12 12	1 45	3 55	5 25	8	9 50	11 30	12 30
							Ագշ.	

ՖԷՆԵՐ ՊԱՂՉԷՍԻՆԻՆ
ԲԱԶԱՐ ՎԷ ՃՈՒՄԱ ՍԷՖԷՐԼԷՐԻ

Հարէթէթ		Գարբ				Ավտէթ		Գարբ			
		502	504	506	508			501	503	505	507
Բէօբրիւտէն	ազ.	2 50	6 03	8 45	10 30	Ֆէնէր-Պաղչէ	ազ.	4 26	7 40	10 22	11 42
Հայտարբաշա	միւվ.	3 15	6 28	9 10	10 55	Ֆէնէր Քէօշէսի	ազ.	4 33	7 47	10 29	11 49
	ազ.	3 22	6 46	9 30	11 15	Գէզլէ Թօբրագ	ազ.	4 37	7 51	10 33	11 53
Գէզլէ Թօբրագ	ազ.	3 30	6 54	9 38	11 23	Հայտարբաշա	միւվ.	4 44	7 58	10 40	12
Ֆէնէր քէօշէսի	ազ.	3 34	6 58	9 42	11 27		ազ.	5	8 05	11 05	12 05
Ֆէնէր-Պաղչէ	միւվ.	3 40	7 04	9 48	11 33	Բէօբրիւյէ	միւվ.	5 25	8 30	11 30	12 30

ՇԱՐԳ
ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԻԼԷ

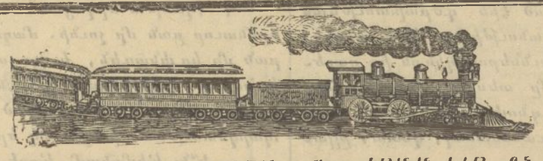

ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԼԷՐԻ
ՓԻԻԶԻԻՓ ԶԷՔՄԷՃԷ

1894 ապաքր. Մայիս 1տէն իթիպարէն գարանթինա միւտտէթինին խիթամընա տէկին եօլ թարիֆասը.

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱՆ ՓԻԻԶԻԻՓ–ԶԷՔՄԷՃԷՅԻ

Նումէրօ	8	10	62	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	52	54
Սթամպօլ				Սապահտան էզլէնէ գատար							Վագթը Հարէքէթ						Էօյլէնէն ագշամա գատար								
Գում-Գապու	6 05	6 37	7 15	7 50	8 20	8 56	9 30	10	10 30	10 56	12	1	1 32	2	2 30	3	3 30	4 30	5	5 30	6	6 28	6 57	7 35	7 45
Եէնի-Գապու	6 15	6 48	7 31	8 01	8 29	9 18	9 41	10 10	10 39	11 05	12 09	1 09	1 44	2 11	2 42	3 09	3 40	4 39	5 11	5 40	6 11	6 38	7 07	7 46	7 54
Սամաթիա	6 19	6 52		8 05	8 33		9 45	10 14	10 43	11 09	12 13		1 48	2 15	2 46	3 13	3 44	4 43	5 15	5 44	6 15	6 42	7 11		7 58
Եէսի-Գուլէ	6 25	6 58		8 11	8 39		9 51	10 20	10 48	11 15	12 19		1 54	2 21	2 52	3 19	3 50	4 49	5 22	5 50	6 22	6 47	7 17		8 04
Մագրիքէզ	6 31	7 07	7 49	8 17	8 47	9 27	9 56	10 24	10 52	11 19	12 26	1 18	1 58	2 27	2 56	3 23	3 55	4 53	5 28	5 58	6 29	6 53	7 22	7 57	8 07
Ադ-Ամէ Էֆանտս	6 52	7 22	8 06	8 34	8 58	9 39	10 09		11 03	11 31	12 37	1 30		2 39	3 07	3 35	4 07	5 05	5 44	6 09	6 45	7 04	7 33	8 10	
Քիւչիւք-Զէքմէճէ	7 02	7 32	8 20	8 44		9 49	10 20			11 43		1 41		2 49		3 45	4 17	5 15	5 56		6 56		7 43	8 20	
			8 30				10 30			11 53		1 51							6 06		7 06				

ՓԻԻԶԻԻՓ–ԶԷՔՄԷՃԷՅԷՆ ՍԹԱՄՊՕԼ

Նումէրօ	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	47	49	51	53	61	55
Սթամպօլ				Սապահտան էզլէնէ գատար							Վագթը Հարէքէթ						Էօյլէնէն ագշամա գատար								
Քիւչիւք-Զէքմէճէ			6 30							10 39		12 18			2 17							6 18		7 06	
Ադ-Ամէ Էֆանտս	6		6 41	7 11	7 50	8 23	9 04			10 50		12 29			2 28	3			3 56	4 54	5 30		6 30	7 21	7 56
Մագրիքէզ	6 12		6 53	7 24	8 03	8 36	9 16	9 40	10 11			11 03	11 40	12 41	1 45		2 40	3 12	3 44	4 09	5 08	5 42	6 15	6 43	7 11	7 43	8 08
Եէսի-Գուլէ	6 29		7 08	7 41	8 15	8 49	9 28	9 54